

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 242-49, L 998-04.

**A FALUSZÖVETSÉG
LAPJA**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 18. szám.

Vasárnap, május 1.

A tatai zászlóbontás.

A «Falu» Országos Földművesszövetség az ország más és más vidékén havonta nagygyűlést rendez. E vidéki nagygyűléseket most vasárnap kezdte meg. Az első vidéki nagygyűlést Tatán tartotta a szövetség, mely pártkülönbség nélkül tömöríti magában a falvak hazafias polgárságát. A tatai zászlóbontás fényes sikere mutatja, hogy a magyar népnek olyan erős agrár szervezetévé fejlődött a Faluszövetség, hogy a győzelem biztos tudatával veheti föl a küzdelmet a falvak fejlesztéséért, a

földművelő polgárság jogos érdekeiért és az országrontó vörös törekvések ellen.

A tatai nagygyűlés hangja messze elhallatszik az országban, amerre csak jóra való kisgazdák, földművelők laknak. A tanyak, falvak és alföldi városok jó magyar népe mindenütt érzi, hogy össze kell fogni, mert különben utólérhet a veszedelem bennünket.

Ha mezőgazdaságunk elbukik, nemcsak a gazda megy tönkre, hanem koldusbotra jut az iparos, a kereskedő, a munkás is. Már pedig nagy baj fenyeget. A tengerentúlról éles verseny támadta meg mezőgazdaságunk-

Schandl Károly földművelésügyi államtitkár beszédet mond a Faluszövetség tatal nagygyűlésén.

kat. Ha nem tudunk védekezni s a földművesgazda ráfizet a termelésre, akkor nemcsak a súlyos adókat nem bírja fizetni, de az ipar és a kereskedelem sem talál fogyasztóra, a munkás pedig nem kap munkát.

Kelet felől viszont a földi pokol aranyait gurítják. Fejedelmi módban fizetett gonosz ügynökök szítják a bolsevik mérget. Nem kevesebbről van szó, mint az életről, a gyermekeink jövőjéről. Valamennyiünknek össze kell fogni, akik Istent, hazát és családot ismerünk, hogy ezt a gyilkos veszedelmet végleg legyűrjük.

A falu népének ezernyi baja és ezernyi igazságos kívánsága van, melynek a tatai nagygyűlésen erőteljes hangot adtak a népies agrármozgalom kiváló szónokai. Schandl Károly államtitkár, Steinecker Ferenc egyetemi tanár, Marschall Ferenc és Meskó Zoltán országgyűlési képviselők szavatai nemcsak a nagygyűlésen összesereglett komárommegyei és esztergommegyei falusi nép körében keltettek lelkes visszhangot, hanem bizonyára fölébresztik a csonka ország egész földművelő népét, egész falusi polgárságát.

Örömmel üdvözljük a Faluszövetség eleven kezdeményezését s hisszük, hogy a következő hónapok nagygyűlései hasonló, sőt növekvő sikereket hoznak. A tatai gazdakör s a lelkes tatai polgárság pedig tisztelettel érdemel, hogy az annyira szükséges agrár öntudat fölébresztéséhez hozzájárult a gyűlés sikeres rendezésével.

Háromezer község csatlakozott eddig a Faluszövetség táborához. A magyar falvak nyolcvan százaléka egy táborban van. A kiscgazda- és földművesnép bizalommal sorakozik mindenütt a szövetséghez, melynek elnöki pályája a legelső magyar kiscgazda, Mayer János kezében van. De az egész magyar polgárság nyugodt megelégedéssel gondolhat arra, hogy acélfronttá erősödik az a népies agrárszervezet, melynek jelszava: Istennel a hazáért!

Budapest, április 30.

Költözködik a major. Szent György napján szoktak változni a gazdasági cselédek. Nem jó gazdaság az, ahol sokszor változnak a béresek, cselédek. A jó gazda ma is megértésben van cselédeivel. A majorok képe ma nem is olyan mozgalmas most, mint volt akkor, mikor a forradalmi levegő bizony a béresek soraiban is árokat okozott. Kívánatos is, hogy a dolgos cselédség jól érezze magát a majorban s apáról-fiúra öröklődjék a tiszta cselédlakás, ahol a gazdát megbecsülő család lakik. Mussolini alkotmányerejű törvényt készített most a munkáról. A törvény szerint a termelés a jőérdek s ennek a munkaadónak és munkásnak egyaránt alá kell vetni a maga érdekeit. De megadja a magát a munkásnak és munkaadónak egyaránt. Alapja a termelésnek az erkölcs, a kötelességtudás. Ez a törvény kizárja a sztrájkokat, mert igazságot szolgált mindenkinél! Nincs osztályharc, mert egységes a termelésre való törekvésben a munkás és munkaadó.

Mussolini bizonyosan többre megy ezzel a békés, de igazságos rendszerrel, mint a bolsevikiek a maguk emberölő zsarnokságukkal. De mikor jön nálunk a munka törvénye, mely véget vet a vörös szakszervezetek terrorjának?!

Húsz milliárd választásokra. Nehogy azt higgye a jámbor olvasó, hogy ezt az összeget Amerikában költötte el választásokra valamelyik kapitalista párt. Sietünk kijelenteni, hogy a szegény Ausztria még szegényebb proletárjainak a szociáldemokrata pártja költötte el ezt a szörnyű nagy összeget a mostani képviselőválasztásokra. Két eset lehetséges. Vagy a városi munkásoktól szedték össze ezt a hatalmas összeget a vörös pártvezérek, vagy pedig idegenből kapták. Ha az előbbi eset áll, akkor igazán el lehet mondani, hogy a legsúlyosabb adóztató a szociáldemokrata párt, mert a legszegényebb proletároktól ilyen nagy adót hajtott be. Ha pedig idegenből kapták a bécsi vörösök a pénzt, akkor csak Moszkvából jöhetett az, mert onnan jön a pénz a szociáldemokrácia támogatására legsűrűbben. Ahhoz a pénzhez pedig csak vér tapad több, mint könny. Judáspénz az a húszmilliárd, mellyel a szegény munkáscsaládok ezreit lehetett volna boldoggá tenni, ha a munkások segítése lenne a szociáldemokrata párt célja. De ettől nagyon messze van a vörös párt; csak a munkások szavazataira van szüksége, hogy aztán zsarnokuk lehessen, ha véletlenül felülkerekedik. Szerencsére már mindenfelé kiábrándul a világ a maszlajgukból. Húszmilliárd se elég, hogy elég lelket vásároljanak.

Mit kívánnak a világ gazdái?

Pár héten belül összeül Genfben (Svájc) a gazdasági világkonferencia, mely a világgazdasági helyzet orvoslására van hivatva javaslatokat tenni. A Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság egységes agrárprogramot dolgozott ki erre a konferenciára. A program szerint a mezőgazdasági termelés virágzása a következő feltételektől függ:

1. A mezőgazdasági termények árai olyanok legyenek, amelyek megfeleljenek a termelés költségeinek. E költségekhez nemcsak a készletadások és a kifizetett munkadíjak tartoznak, hanem a tőketerlesztés és a méltányos kamat is. Számítani kell a családtagok és a gazda által végzett munka értékét is.

2. Gondoskodni kell mindazon módozatokról, melyek a termelés jobb megszervezésére és a költségek csökkentésére alkalmasak és pedig: a gazdák tájékoztatása a mezőgazdasági termelés fejlődéséről és a piacok helyzetéről; nagy nyilvánosságot kell biztosítani a technikai találmányoknak és a tudományos és technikai haladásnak; továbbá törekedni kell a mezőgazdasági munka megszervezésére; a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztése minden formában és mindegyik fokon férfiak és nők részére; minden lehető módon erősíteni kell a mezőgazdasági hitelt és szövetkezést, különösen gondot fordítva a hosszulejáratú hitelre, valamint a szövetkezeti mozgalom minden fajtájára a termelés és beszerzés különböző terein; a szállítási díjak, adók, illetékek és kamatok leszállítása, egyszóval a súlyos terhek csökkentése, melyek a mezőgazdaságra nehezdednek, nem véve ki a közvetítő kereskedelem (kartellek) nyereszkedését sem.

3. Törölendők mindazon rendszabályok, melyek a mezőgazdasági árakat erőszakosan leszorítják a termelési költségek alá, minők a kiviteli tilalmak, különböző vámok és illetékek stb.

4. Fejlesztieni kell a növényi és állati betegségek elleni védekezést a különböző országokban.

5. Meg kell védeni a magántulajdon tekintélyét, mely a mezőgazdasági termelésben elsősorú szerepet játszik.

6. Meg kell adni a mezőgazdaságnak az egyenjogúsítást, hogy a Nemzetek Szövetségének összes intézményeiben egyenlően képviselhesse érdekeit az iparral és a kereskedelemmel.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
 Képviselőt minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház munkarendje.

Itthon a miniszterelnök, visszatért olaszországi útjáról, hol nagy előzékenységgel vették körül, hol kitüntető barátsággal ünnepelték, hol alkalma volt az olasz királlyal, a pápával megismertetni a magyar sanyarú sorsot. Útjának eredményéről még nem tájékoztatta hivatalosan a magyar közvéleményt. Ezt május 2-án fogja megtenni a Kiszgazdapárt értekezletén, amikor részletesen fogja ismertetni úgy a fiumei kikötőre vonatkozó megállapodásait, valamint a barátsági szerződést is, melyet Olaszországgal kötöttünk.

A képviselőház május 3-án ül össze ismét s folytatni fogja a költségvetés tárgyalását. Munkarendje a nyári szünet előtt előreláthatólag a következőképpen alakul: a költségvetés tárgyalásának befejezése után sorba következnek a felhatalmazási javaslat, melyhez csatlakozik a beruházásra szánt mintegy százötvenmillió pengőnek elosztási tervezete a közgazdaság különböző ágazatai között. Azután az Olaszországgal kötött barátsági szerződési törvény beiktatása s a kötelező munkás balesetbiztosításról szóló törvényjavaslat.

Szociálista botrány a főváros közgyűlésén.

Budapest székesfőváros közgyűlésén ismét kitüntették magukat a szocialisták. Sohasem mulasztják el az alkalmat, hogy ha csak lehet, szembehelyezkedjenek a nemzeti gondolat-tal. Az történt ugyanis a főváros közgyűlésén, hogy Ripka Ferenc főpolgármester üdvözölte Bethlen István gróf miniszterelnököt az Olaszországban elért nagyfontosságú sikerekért. A szocialisták botrányos jelenetek között tiltakoztak ellene, mert hiszen nekik nem az a fontos, hogy a magárahagyott magyar nemzetnek barátja legyen az olyan hatalmas állam, mint Olaszország, előttük gyűlöletes az a barátság, mert Mussolini olasz miniszterelnök rendre szorította az olasz szocialista elvtársakat s megszüntette ott a kommunista törekvéseket. Nekik ilyen barátság nem kívánatos, inkább maradjon Magyarország továbbra is magára hagyatva. Nekik talán inkább kedvükre lett volna egy barátsági szerződés az orosz szovjettel.

Vízügyi beruházások.

A földművelésügyi minisztérium nagyarányú vízrendészeti javaslatot készített el. Ez a tervezet előre megállapítja tizenöt évre a vízi beruházásokat. Tekintélyes az évenként előírányzott költség: három és félmillió pengő. A javaslatot a földművelésügyi miniszter rövidesen a képviselőház elé akarja terjeszteni, mert kívánatos lenne, hogy még a nyári szünet előtt törvényerőre emelkedjék. A munkálatok legfontosabbjai: mederrendezések a Dunán, Szamoson, Dráván; a Tisza hajózható szakaszát meghosszabbítják, úgyhogy egészen Tokajig járhasanak hajók; szükséges a Tisza partvédelmének a kiépítése is, mert árvizek ellen csak így tudunk

A tatái „Gazdák háza” és a „Tejszövetkezet”.

Tatai gazdák és tejszövetkezeti tagok a szövetkezet előtt.

védekezni. Tervbe van véve a patakok tisztogatása is, melyet kölcsönök nyújtásával szándékozik a minisztérium előmozdítani. Nagy gazdasági érdekek fűződnek ennek a tervnek megvalósításához, de fontos szociális szempontok is kívánatosak teszik, mivel így a munkásosztály jut ilyen kereseti lehetőséghez, tekintve, hogy több ezer munkásnak fog ez megélhetést nyújtani.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az osztrák választások.

A szomszédos Ausztriában most voltak a képviselőválasztások. Nagy korteskedés előzte meg. A szocialisták hihetetlen összegeket költöttek el, hogy a többséget megszerezzék. Úgy látszik azonban, hogy a szocialista uralomból nem kérnek a szomszédban sem, mert a jelentések azt adják hírül, hogy a polgári pártok nyerték el ismét a többséget. Bár nagy többség nem jutott nekik, mert az arányszám az eddig ismert véglegesen lezárt kerületekben így alakult: 76 keresztényszocialista és nagynémet, 64 szociáldemokrata és a gazdaszövetség 5 taggal.

Jugoszláviában új kormány alakult.

Uzunovics lemondott s helyette Vukicsevics Nelja alakított kormányt, mégpedig a parlamenti pártok megkérdése nélkül. Kimaradtak a kormányból Radics hívei is. Hogy a parlamentben le ne szavazhassák az új kormányt, augusztus 1-ig elnapolták a parlament üléseit. Azzal magyarázzák a kormányválság ilyenforma megoldását, hogy megunták már Szerbiában a pártok örökös torzalkodását, mely minden komoly munkát lehetetlenné tett. Új választásokat készítenek elő, melyen többségi pártot akarnak összehozni. Másrészt a külpolitikai helyzettel is magyarázzák. Az olasz-jugoszláv ellentét, a Magyarországgal küszöbön álló nagyfontosságú tárgyalások is teljes nyugodtságot követelnek meg s a mostani pártviszonyok mellett ezt a parlamentben biztosítani nem tudják.

A francia-angol diplomácia munkája.

A francia és angol diplomáták sűrű jegyzékeket váltanak egymással. Az olasz-jugoszláv ellentét elsimítása nagy gondot okoz nekik. Szeretnék megoldani úgy a kérdést, hogy mindkét fél hiúsága megkíméltesse. A másik nagyon fogos kérdés a kínai. Anglia ultimátumszerű jegyzéket akar küldeni a kantoni kormánynak, viszont Franciaország és Japán huzódznak ettől, noha ők maguk is belátják, hogy végleges rendet Kelet-Ázsiában aligha tudnak teremteni fegyveres erő alkalmazása nélkül.

Mindezek a nehézségek felhívták arra is a francia és angol körök figyelmét, hogy a békekötések egyáltalában nem rendezték a vitás kérdéseket. Ezer és ezer olyan részletkérdés

van még ma is rendezetlenül, amely bármely pillanatban felboríthatja a helyzetet. Ott van a Balkán, az olasz-francia-angol viszony, a Földközi-tenger feletti uralom, Észak-Afrika partvidékeinek birtoklása, egységes front Kelet-Ázsiában! Ha mindezt véglegesen s megnyugvásra kívánják megoldani, akkor új szerződésekre van szükség az egész vonalon, melyek minden jogos igényt figyelembe vesznek. Ezért állítólag Briand és Chamberlain tanácskozásokat folytatnak egy még szorosabb francia-angol szövetség megteremtésére, melyet véglegessé Doumergue köztársasági elnöknek Londonban teendő látogatásakor tennének.

Elítélték Mussolini merénylőit.

Olaszországban most hoztak ítéletet Zaniboni és társai bűnügyében. A törvényszék bűnösnek mondotta ki őket az államhatalom elleni lázadás és Mussolini elleni gyilkos merénylet kísérlete miatt s ezért Zanibonit és Capello tábornokot 30 évi börtönre, társaikat pedig 12, 10 évi börtönre ítélték.

MEZŐGAZDASÁG

Termeljünk minél több lucernát.

Irta: Kovácsy Béla ny. gazdasági akadémiai igazgató.

Azon szalastakarmányok között, amelyeket állataink részére termelünk, határozottan a lucerna szolgáltatja a legértékesebb takarmányt, mert magas fehérje tartalma miatt, főleg a növekedésben levő állatok gyors fejlődését olyan mértékben segíti elő, mint egyetlen más szalastakarmány sem. Nagy előnye az is, hogy többszöri kaszálásával nagy tömeg takarmányt szolgáltat s hogy mélyen lehatoló gyökerei segítségével a talaj olyan mély rétegeiből hozza fel vízszükségletét, ahol szárazság esetén is elegendő vizet talál. Akinek bőségesen van lucernája, annak állatai sohasem szenvednek takarmányhiányban. Nem lehet tehát eléggé ajánlani, *termeljen minden gazda sok lucernát!*

Ha új lucernásokat állítanak be, ne ragaszkodjanak a régi szokásokhoz, ne vessenek védőnövénnyel, mert az *egy-magában vetett lucerna mindig jobban sikerül.* Apróra elművelt talajt igényel, amely 16—20 cm mélyen szántandó meg és

pedig már előző ősszel, de sőt a termés fokozására nagy hatással van az is, ha az eke után altalajturó is jár és mélyen meglazítja a talajt. Tavasszal azután a lucernának szánt földet nem kell újra szántani, csak fogással keresztül-kasul elművelni, avagy tárcsázni.

Természetes, hogy a talajnak *nagyon jó trágyaerőben* kell lennie, mert éveken keresztül csak akkor adhat jó termést, ha a talaj táplálóanyagokban nem szegény. Istállótrágyát az előnövénnyel, közvetlenül előtte pedig *kat holdanként 150 kg szuperfoszfátot* alkalmazunk, s ezt másodévenként ismételjük meg olyan módon, hogy akár ősszel, akár tavasszal szórjuk rá a lucernára s azután keresztül-kasul fogasoljuk azt.

Mindenesetre géppel vessük, gabona sortávolságra, keresztben. Tehát a vetőgépet úgy keresztben, mint hosszban is jártni kell, hogy ilyetlen módon sűrű, tömött vetést kapjunk, mert a ritka lucerna szára túlságosan vastag s ezért értéke csekélyebb. Elvetés után leginkább csak arra kell vigyáznunk, hogy a netalan itt-ott jelentkező arankát azonnal kiirtsuk, sőt erre a vetés előtt is gondolnunk kell s *csak államilag ólomzárt, lehetőleg magyar származású magot kell vetnünk*, mert ez utóbbi a tél hidegének jobban ellentáll, nagyobb terméseket szolgáltat, mint az idegen országokból származó vetőmag.

Panaszok a kukoricamolyrendelet ellen.

A gazdák sürgetésére a földművelésügyi miniszter a múlt évben érelyes rendeletet adott ki a kukoricamoly irtására.

A földművelésügyi miniszter erre vonatkozó rendelete szerint a következőkben intézkedik: «Minden birtokos köteles a kukoricamoly telelő hernyójának irtása céljából az előző év terméséből származó kukoricának (tengerinek) kóróját (kukoricaszár), csumáját és csutkját, valamint a tengerituskót, vagyis a kukoricaszárnak a földben maradt részét, továbbá a megszártíva eltett csalamadét, cirokszárát (cirok-kóró) és cirokszakkált minden év május 15-ig felhasználni, vagy amennyiben azokat fel nem használta volna, a kukoricamoly pilléje kirepülésének megakadályozására alkalmas módon elraktározni, vagy megsemmisíteni».

Mint már sokszor megírtuk, erre az érelyes rendeletre a gazdák érdekében szükség volt, mert a múlt évben a kukoricamoly már annyira elszaporodott, hogy egyes kukorica-földeket teljesen pocskékká tett, a jégverésnél is kegyetlenebbül tönkretett s róluk egy cső nem sok, de annyit se tudott törni a termelő gazda.

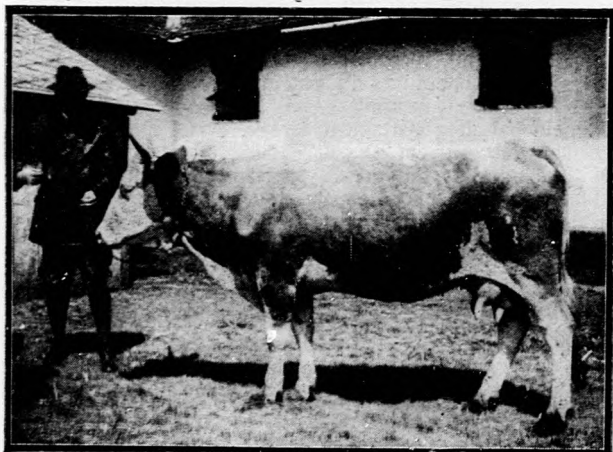
Ha tehát ilyen nagy a veszedelem, akkor szabad-e józan ésszel a rendelet ellen zúgolódní?

A minisztérium is látta a nehézséget, hogy a takarmány és tüzelő gondjai szakadnak egyes gazdákra, azért figyelmünket felhívja arra, hogy e célokra *alkalmas módon* raktározzuk el a tengeriszárát.

A takarmánynak való elraktározás okszerű módja az *elvermelés*. E célra — mint már oly sokszor megírtuk — a szárát széttépjük, fölszecsckázuk s vízzel leöntve vagy más zöldtakarmánnyal keverve vermekbe tömjük, félméter vastag földréteggel megterheljük (mint ahogy a káposztát savanyítjuk a hordóban!). Így a molypille elpusztul és a kukoricaszár jó, ízletes takarmány lesz. Aki e rövid leírás után az eljárást nem érti meg, menjen el a legközelebbi nagyobb birtokoshoz, ott a gazda vagy az elsőbérés megmutatja, hogy ők mikép eszközlik a «vermelést», a «zsombolyázást»!

Ahol a kukoricaszár, kukoricacsutka és gyökértuskó pótolhatatlan nyári tüzelőszer, ott elsősorban — tehát telen át — a szárát használjuk fel és inkább a kisebb mértékben fertőzött csutkát vagy gyökértuskót tegyük el nyári tüzelőnek. Ez azért is célszerű, mert ezeknek a részeknek eltevése száraz, zárt és jól felmelegedő pajta vagy padláhelyiségekben sehol sem ütközik olyan nehézségekbe, mint a sok helyet elfoglaló szár elraktározása.

Ahol a tüzelőszer biztosítása végett a szár elraktározása elkerülhetetlenül szükséges, elvermeléssel kell a molypillék kirajzását megakadályozni. Az elvermelés a burgonya téli elvermeléséhez hasonlóan eszközrendő s a tengeriszár először szalmaréteggel, majd pedig földdel borítandó. Az így elver-

A karcagi földmivésiskola csodatehene.

Magyarország legjobban tejelő tehenét a karcagi földmivésiskola vallhatja magáénak. A földmivésiskola Amor nevű négy és félféves tehené harminchét-harmincyolc liter tejet ad naponta és ezzel lefűzi az országban jelenleg található valamennyi jól tejelő tehenet. Érdekes, hogy amikor a nagyszerű teljesítménynek híre terjedt, a környékbeli gazdák nem is akarták elhinni. Tömegesen jártak az «Amor» csodájára s a földmivésiskola vezetősége büszkén mutogatja az értékes és ritka népszerűségré szert tett tehenet.

melt tengeriszárból nyáron át is tüzelhetünk, minden kibontás után azonban gondosan ismét be kell takarni földdel a veremben maradó szárat, mert különben a molypillék a be nem takart résen kiröpülnek s így a védekezés munkája kárba vész.

Egyetlen szer a szőlő valamennyi állati és gombakártevője ellen.

Irta: Lates Kornél gazdasági szaktanácsos.

Az utóbbi két esztendő szomorú tapasztalatai arra intik a gazdát, hogy szőlőüzemének jövedelmezősége érdekében minden eszközt megragadjon akkor, ha meg akar szabadulni a meg-megismétlődő ráfizetésektől. Nem elég, ha szőlőt-je trágyázza, műtrágyázza, szakszerűen műveli, hanem a legfőbb gondjának annak kell lenni, hogy szőlőtermését eredményesen meg tudja védelmezni annak valamennyi ellenségével szemben. Egy-kettőnek a leküzdése ugyanis távolról sem hárítja el a bajt, mert az egyik élősditől megmentettet tönkretelheti a többi öt-hat. És nincs az a gazda, aki rügyfakadás küszöbén tudná, hányféle ellenséggel kell majd leszámolnia.

Azok a szőlősgazdák, akik már az előző években is a modern védekezési eszközök fegyvertárával indultak harcba, az elmúlt és általánosságban rossz esztendőben, dacára annak, hogy a folytonos nyári esőzések fokozottabb és állandó védelemre szorította őket, kifogástalan terméseredményeket értek el, sőt tudok olyan gazdákról is, akiknek valósággal rekordtermésük volt akkor, mikor szomszédjaik meg sem tarthatták a szüretet.

A múlt évben a legnagyobb károkat a *fürtperonoszpóra*, a *lisztharmat* és főképpen a *szőlómoly* okozta. De előfordult az is, hogy a szőlő valamennyi ellenségével fel kellett venni a harcot. Teljes eredményt természetesen csak azok a gazdák értek el, akik már a rügyfakadás előtti védelemről is gondoskodtak.

Ez a védelem abból állott, hogy az öregebb tőkéket megtisztítva felesleges kérgüktől, úgy a gyökérzet felső részét, valamint az egész tőkét, de a szőlőkarókat is alaposan megfürösztötték egy kombinált kén-tartalmú gyümölcsfajakarbolinumban. Igen jó eredményekről tudok ott, ahol ezt a rügyfakadás előtti védekezést 10%-os Endával kevert 2%-nyi *faljaróval* hajtották végre. Ezzel az eljárással sikerült a legtöbb esetben körülbelül 70—80%-át elpusztítani az áttelelő szőlómolybáboknak, az ilonca telelő hernyójának az egy valószínű részét a láthatatlan lisztharmatspórának.

Ennek a védekezésnek időszaka ma már mulóban van. A nedvkerítés megindulása után több kárt okoznánk vele a fakadó rügyekben, mint hasznát. A szőlő kihajtása után a gazdának számolni kell azzal, hogy termését veszélyeztetni fogja a tenyésző alatti két — úgy szólván állandó — gombabetegsége: a *peronoszpóra* és a *lisztharmat* és ezzel majdnem azonos időben kell felvennie a harcot a két fő állati ellenséggel szemben: a *szőlómoly* kétszeri támadásával és az *ilonca ragókártevő*ivel. De nincs kizárva az sem, hogy kora tavasszal küzdenie kell a *hamvas vincellérbogár* rügyragása, júniusban a *firkaölőbogár* levélrongyolása, majd a *szőlő rákja* vagy antraknozisa és a tenyésző vége felé a *szürke penész* ellen. És minden körözhető betegsége csoportnak más-más az ellenszere és védekezési módja. A *gombabetegségek* ellen a *réz* és a *kén*, az állati betegségek ellen pedig az *arzen* (esetleg *nikotin*) tartalmú készítmények bizonyultak egyedül hatékonyaknak.

A legtöbb szőlősgazda védekezett is mind a három anyaggal és mégsem bírta termését megmenteni; nagyon sok helyen egyáltalán le sem szüretelhettek, mert nem volt mit. Mások pedig ugyanakkor és ugyanott nagy terméseredményt értek el. Világos tehát, hogy a védekezés sikere főképpen annak a *kellő időben való végrehajtásától és az eljárás mikéntjétől* függhet csupán.

Egyik kelebiai nagy szőlősgazda, ki a környéknek valóságos tanítómesterévé vált, már a múlt évben úgy indította meg a védekezést, hogy kezdetből fogva 100 liter bordói léhez 300—400 gramm *Arzólát* kevert, míg szomszédai csak később kezdtek meg az *Arzola* adagolást. Az eredmény az lett, hogy az ő rekordtermése mellett szomszédai egyáltalán nem szüret-

A karcagi földművisiskola egy másik kiváló tehene.

Képünk az «Anci» nevű két és féléves üszőt ábrázolja, melynek súlya 645 kilogramm és két borjút nevel egyszerre.

teltek; mert meg akarták takarítani a szerintük egyelőre korainak tartott arzénos védekezés jelentéktelen költség-többletét. A szakirodalom ugyanis eddig azt hirdette, hogy a szőlómoly elleni védekezés megfelelő, ha azt a rajzás után azonnal megindítjuk akár *Arzola-permetezéssel*, akár *Molex-porozással*. A tapasztalat pedig azt mutatta, hogy a szőlómoly rajzását még az örlámpák segítségével sem lehet kellő pontossággal megfigyelni és mire azt az emberi szem észrevette volna, már benne is volt a fiatal fürtben az ifjú molykukac. Az ezt követő arzénpermetezés vagy *Molex-porozás* már csak részbeni eredményt tudott bemutatni, a legtöbb esetben pedig teljesen sikertelen maradt. Ugyancsak hasonló megfigyelést tettek a württembergi (Németország) szőlősgazdák is, akik a kelebiai szőlőbirtokosokhoz hasonlóan kezdetből fogva bordói lében feloldott arzénrel védekeztek és aztán a virágzókor külön poroztak arzénrel, amit július végén a szőlómoly második nemzedékének pusztítása miatt megismételtek és az eredmény tökéletes volt.

Ennek a megelőző védekezésnek bevált módszere sem bizonyult azonban kielégítőnek ott, ahol a szőlómollyal egy időben lépett fel a lisztharmat, mely a múlt évben is annyi kárt okozott hazánkban. Ez ellen ismét külön kellett kénporozással védekezni. Ott tartunk tehát, hogy *háromféle védekező anyaggal, három különböző időben kell védekeznünk* és ha az eső lemosta a permetlé száraz anyagát vagy a felhasználás drága port, akkor háromszor három, esetleg háromszor négy vagy öt permetezést, porozást kell végeznünk és még mindig kérdéses, hogy a nagy munkaköltség mellett — mert hiszen az anyag a kisebb költséget okozza — vajjon idejében történt-e a védekezés és hogy lesz-e kellő sikere? Ez a bizonytalanság az oka aztán annak, hogy aki csak nem alapos szakember és nem figyel állandóan a szőlőben végbemenő folyamatokat, a költséges védekezés dacára sem képes rendes terméseredményt elérni.

A tudomány azonban ma már ezt a bizonytalanságot is megszüntette. Kísérleti úton sikerült olyan *egyetemes védekezőszert előállítani, ami a szőlőgazdaság terén új korszak kezdetét jelenti. A Tutokli* név alatt forgalomba hozott permetező szerben egyesítve vannak a *réz-, a kén- és az arsen-készítmények összes előnyei, az alkatrészek legmegjelölőbb keverési aránya folytán*. Nincs az a gomba vagy ragókártevő, amely ellen ez a készítmény a megkívánt védelmet ne nyújtaná, ha a szőlő kizöldülése után, a virágzás előtt, majd az ezután időszakokban a belőle készített 1—2%-os és megfelelő mennyiségű mestéjjel közömbösített oldattal úgy végezzük a permetezést, hogy az ne csupán a lombokat, hanem a fürtöt is érje.

Ott pedig, ahol a *fürtperonoszpóra*, a *lisztharmat* és a *szőlómoly* veszélye a ki nem elégtő permetezés miatt mégis fellép és így a porozás ismert előnyeit mellőzni hiba lenne, az ugyancsak *egyetemes tartalmú Pulvarzol-készítmény* az, amely *réz-, kén- és arzéntartalmánál fogva valamennyi növényi és állati élősd ellen a legtekélyesebb védelmet nyújtja*.

A tengeri vetése.

A tengeri vetésének most van az ideje. Nem haszon-talan erről ilyenkor írni, mert épen ennek a növénynek a vetésénél szokták gazdáink a legnagyobb hibát elkövetni: túlsűrűn vetik. Ez a hiba pedig onnan ered, hogy sűrűbb vetéssel sok esetben nagyobb termést értek el. Ez azonban nem jelenti azt, hogy túlságra ragadtassuk el magunkat, mert annak sohasem hasznát, csak kárát látjuk. Tartsunk tehát mértéket és sohase vessük a tengerit olyan sűrűre, hogy ezáltal a minőség szenvedjen. Tekintve, hogy minden fajta, minden talaj és minden éghajlat más és más igényekkel lép fel a vetés sűrűségére vonatkozólag, erre nézve határozott szabályt előírni nem lehet. Ha mindenki megpróbálja a saját földjén olyanformán, hogy egy darabon a szokottnál 10 cm-rel szélesebbre, mellette 10 cm-rel keskenyebbre veszi a sorokat, a termés eredményéből meglátja a helyes utat, vagyis a legmegfelelőbb sortávolságot. Általános tájékoztatásul leközlünk néhány tengerifajtát, a neki legmegfelelőbb sortávolsággal *Bittera* dr. könyvéből, ami azonban a kipróbálást nem teszi feleslegessé.

	A sorok egymástól cm	A növények a sorokban cm	Négyzetben cm
Mazsolatengeri	50	35	40
Magyar tengeri	70	50	60
Pignoletto tengeri... ..	50	40	45
Alcsuti tengeri	50	40	45
Páduai tengeri	80	50	50
Bánkuti lófógu tengeri	80	60	60
Nagykorójú lófógu tengeri	100	90	90—100

A tengerit sorba kapával, eke, jelzőeke, zsinór után, sor-vagy fészekvetőgéppel vethetjük. Kapa után csak szemmer-téssel határozzuk meg a távolságot, így természetesen nem lesznek a sorok egyenletesek, miértis az ilyen tengeriföld csak kézzel művelhető, de lókapával nem. Az ekével való ültetésnél három, vagy négy eke jár egymásután és a harmadik, illetve a negyedik barázda oldalába kézzel duggatják el a magot a megkívánt távolságra. Legszabályosabban zsinór és jelzőeke vagy vonalozógereblye után lehet vetni a tengerit. Nagy előnye az ilyen módon való vetésnek, hogy így a tengeriföld lókapával keresztben-hosszában kapálható, tehát a kapálás sokkal olcsóbb. Nagyban való termelésnél szokták a tengerit sorvetővel is vetni. Az ilyen módon vetett tengeri is megtrikítható a kikelés után úgy, hogy lókapával keresztben is megmunkálható legyen, ha t. i. pontosan egyenlő távolságra hagyunk meg egy-egy tengerinövénykét.

A faiskola célja és rendeltetése, hogy ott a kiültetésre szánt facsemetékét neveljük, gondozzuk, amíg azok állandó helyeikre kerülnek. A faiskola területe nyílt fekvésű legyen, hogy a fák az égáli viszonyokhoz hozzászokjanak. Legjobb fekvés a sík, vagy csekély lejtőjű terület, amely azonban észak felől védve legyen. Létesíthető faiskola mindenféle talajon ugyan, azonban a közép-kötött s emellett elegendő műszertartalommal bíró, legalább 60—70 cm mély termőrétegű talaj a legalkalmasabb. A terület kiválasztása után legelső teendő annak bekerítése. A kerítés anyaga lehet drót, deszka, léc, avagy élősvény is, utóbbi azonban legkevésbé felel meg a célnak. A talaj kiválasztása és bekerítése után egyengetjük, planírozzuk a területet. Ha ezzel is készen vagyunk, hozzáfoghatunk a rigolozáshoz, vagyis a földforgatáshoz, amelynek az a célja, hogy a felső, tehát a termékeny talaj kerüljön oda, ahol arra a gyökereknek szükségük van. Forgatás közben a talajt minden nem oda való idegen anyagtól, így kövektől, pajoroktól, lőférgektől, gyomornövénygyökerektől megtisztítjuk. A forgatás történhetik tavasszal is, de jobbnak tartják az őszt. Fontos, hogy legalább 60—70 cm mélységig forgassuk meg a talajt. A forgatás gyakorlati keresztülvitele a következő: Mindenekelőtt két egyforma részre osztjuk a forgatandó területet s az egyik felén megkezdjük a munkát úgy, hogy egy 60—70 cm mély árkot ásunk egy méter szélességben, amely árok földje a partra kerül. Közvetlenül az előbbi mellett ugyanolyan árkot ásunk és ennek felső földjét az első üres árok fenekére hanyjuk, erre az alsó terméketlen földet s így megyünk tovább, míg a terület végére nem értünk, amikor is az utolsó üres árokban a második rész első árkából kikerülő földet rakjuk és ennek a félnek utolsó üres árkába az első fél első árkából partra hanyt földjét hordjuk be.

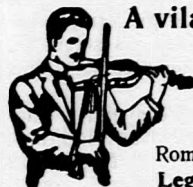

A berkesdi tejszövetkezet új épülete.

(Beküldte Gróf József Berkesdről.)

A magtári zsuzsók a gabonafélék veszedelmes ellensége. Csak a magtárban fordul elő. Vannak, akik azt állítják, hogy a kalászbán is megtámadja a gabonát, ez azonban nincs bebizonyítva és nem is valószínű. A magtárban azonban, ha egyszer befészkelte magát, azt tőle megtisztítani vagy egyáltalában nem, vagy csak nagy fáradsággal lehet. Könnyebb azonban megakadályozni a behurcolását. E célból sohase keverjük össze az idegen helyről került gabonát saját termésünkkel addig, míg meg nem vizsgáltuk s ha zsuzsókosnak találánk, ne tegyük be magtárunkba, hanem ettől messze eső helyen tartsuk el a felhasználásáig. Ha nem találunk benne zsuzsukot, akkor sem árt elővigyázatból külön, a magtár egy félreeső helyén tartani. Idegen, ócska zsákokkal is behurcolhatjuk ezt a veszedelmes kártevőt, tehát erre is figyelemmel legyünk. Ha minden elővigyázatunk dacára mégis bekerülne magtárunkba, úgy a következőképpen kíséreljük meg kiirtani: mindenekelőtt a magtárból az összes gabonát eltávolítjuk, a repedések-ből, hézagokból is gondosan kitisztítjuk a magvakat. Gondos és alapos takarítás után a magtár egy-két helyére vékonyi gabonát öntünk, amire a zsuzsók előbújnak s tekintve, hogy másutt gabonát nem találnak, ott csoportosulnak. Ekkor a gabonát a bogarakkal együtt kivisszük a magtárból és elpusztítjuk őket. Ezt többször ismételve, kitartással talán sikerül végre megszabadulni tőlük. Ajánlatos a repedéseket agyaggal betömni, hogy ne legyen bűvö-helyük a zsuzsókoknak.

A csánk hibái. A csánk rendes formája és hibátlansága a lónál bír legnagyobb fontossággal s a csánkon előforduló hibák legtöbbször épen a lovakon észlelhetők, amelyek a ló értékét nagymértékben csökkentik még akkor is, ha csak szépséghibák, annál inkább akkor, ha azok a ló használhatóságát is korlátozzák. A szabályos és helyesen alakult csánk felülről lefelé nézve hosszú, míg elülről hátrafelé vizsgálva széles. A két csánknak egymással teljesen párhuzamosan kell állni. A luxus lovaknál hibának rójjuk fel, ha túlságosan vastag, húsos a csánk; a keskeny, meredek, vagy a befelé fordult csánk pedig minden lónál súlyos hibának tekintendő. Előfordulhatnak a csánkon pókok is, melyek mint puha és mint kemény daganatok jelentkeznek. A puha daganatok közül az úgynevezett vérpók legtöbbszörre elől a csánk hajlásaiban található. Oka a vérérdény kitágulása. Oldalt izületi pókok támadhatnak, hátul pedig az úgynevezett sarokpók keletkezhetik, rendszerint ütés következtében. Ezek — tehát a puha pókok — többszörre szépséghibák, mert sántaságot csak ritkán okoznak. Veszedelmesebbek, illetve a ló értékét nagyobb mértékben csökkentik a kemény pókok, amilyenek: a csánk belső szélén jelentkező ökörtetem, továbbá hátul, közvetlenül a sarok alatt mutatkozó nyúltetem.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélő-gépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes **Hangszerek** itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessen javít.

Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

Hogy rendezzék a vitézségi érmek pótdíjait?

A „Vasárnap” harmadik pályázatának eredménye.

A *Vasárnap* március hó 13-iki 11-ik számában hirdettük ki a vitézségi érmek pótdíjaira vonatkozó pályázatunkat. A pályamunkák elkészítésére három hetet adtunk és a rendelkezésre álló idő alatt összesen százhatvenkét olvasónk küldötte be dolgozatát. Ez a nagy érdeklődés meggyőzően bizonyítja, hogy a pótdíjak ügyének megoldatlansága rendkívül súlyos sérelme a falvak társadalmának és valóban elérkezett már az ideje a gyors és méltányos rendezésnek.

A százhatvenkét pályamunka gondos áttanulmányozása és lelkiismeretes megbírálása igen nagy munkát rótt a bírálóbizottság tagjaira. A legjobb szándék mellett sem tudott jelentésével a kitűzött időre elkészülni; a pályázat eredményének beszámolója tehát egy heti késedelmet szenvedett.

A bizottságot munkájában legelsősorban az a megfontolás vezette, hogy pontos és hű képet nyerjen arról a hangulatról, melyet a vitézségi érmek pótdíjainak kérdése iránt a legjobban érdekelt réteg: a falvak társadalmát tanúsít. A bizottság épen ezért igen nagy gondot fordított rá, hogy a dolgozatokban foglalt komoly érveket, ötleteket, állásfoglalásokat és megoldási lehetőségeket hiány nélkül összegyűjtse és csoportosítsa. Szükségesnek tartotta ezt egyfelől azért, hogy a vitézségi éremtulajdonosok a kérdés egész anyagát alaposan megismerjék, másfelől megbízható adatokkal kívánt szolgálni a kérdés rendezésére hivatott tényezők számára. A *Vasárnap* szerkesztővel kéri tehát olvasóit, részesítsék a pályázat eredményéről közölt beszámólót olyan figyelemben, mint amilyet a kérdés mellett megérdemel.

A bírálóbizottság a pályázat anyagával teljes részletességgel foglalkozik. A kitűzött kérdéseket sorra veszi és mindegyikről kimerítő jelentést ad. A beszámoló ennél fogva olyan nagyterjedelmű, hogy egyszerre nem közölhető le. A jelentést tehát mai számunkban elkezdjük és a következő számban folytatjuk.

A bizottság jelentése, külön-külön csoportosítva az egyes kérdéseket, így hangzik:

1. Kívánatosnak tartja-e a pótdíjak rendezését és folyósítását?

A százhatvenkét pályázó közül százhatvannegyig igennel, nyolc nemmel felelt. A rendezést kívánó százhatvannegyig pályázó közül százhatvanhat vitézségi érme van; huszonötnek nincs érme, de résztvett a háborúban; tizenhét nem volt katoná; hat pedig nem közli, volt-e katonája vagy sem. Ebből a számszerű felsorolásból az az örvendetes következtetés vonható le, hogy a rendezést kívánók huszonöt százaléka olyanok sorából került ki, akiknek semmiféle anyagi érdekük nem fűződik a kérdés megoldásához. Dicséret és elismerés illeti őket azért, mert ennyi megértéssel és önzetlenséggel viseltek mások jogos érdekei iránt.

A tárgyilagos igazság kedvéért nem mellőzhetjük el azt a nyolc dolgozatot sem, melyeknek beküldői nem kívánják a pótdíjak ügyének rendezését. Nem tulajdonítunk nekik jelentőséget: nyolcnak százhatvannegyig szemben parányi súlya sincs. Mivel azonban olvasóinkról van szó, irántuk is köteles figyelmet kell tanúsítanunk. A nyolc közül van vitézségi éremtulajdonos, van katonája, akinek érme nincs és van olyan, aki nem volt katonája. Nem tartják kívánatosnak a rendezést azért, mert — mint írják — új adókra semmi szükség, kötelelességteljesítésért nem jár ajándék; vagy mindenki részesüljön jutalomban, aki a háborúban résztvett, vagy senki sem; végül egy olvasó csakis a háromgyermekes és ötvenszázalékos rókantakát kívánja a pótdíjakban részesíteni, mindenki más azonban kizár.

Nem szállunk perbe a nyolc levélíróval. A pályázat második kérdésének alább következő beszámolója mindenkit meggyőzhet a százhatvannegyig pályázó igazságáról.

2. Ha igen, miért?

Az éremtulajdonosok leveleiből erre a következő válaszokat nyertük:

Kívánatos és jogos a rendezés, mert az éremtulajdonosok véreiket hullatták érte; annak az oltárnak áldoztak, melyet minden hazafi imád; aki csak egy napot töltött a rajyonalomban, vagy csak egyetlen pillantást vetett szomorú lakóira, megérti, hogy megszenvedték a jutalmat; némi kárpótlás volna a testi-lelki megrongálódásért, hiszen egytelleneg sincs, aki látódt a testi, vagy láthatatlan lelki nyavalyában ne szenvedne; a vitézségi érmesek olyan tetteket műveltek, melyek az átlagember cselekedetein jóval felül állanak; az érmek megszerzésére sokan azért törekedtek, hogy öreg napjaikra egy kis szükségletet pótoljon; az érmek soronkívüli,

önkéntes önfeláldozásért jártak, az ilyesmi jutalomra méltó; a katonák nem kérték a kitüntetést, az állam adta.

A nemzet megígérte; az államnak nem szabad a szavát megszegni; a kormánynak kötelessége a háború alatti kormány rendelkezéseit tiszteletben tartani, épígy kötelessége a vitézségi érmesek jogait is tiszteletben tartani; a nemzetnek le kell róni halálját; a pótdíjak folyósításának megtagadása jogfosztás volna; a pótdíjak követelése jogos, ha a többszertendő harctéri szolgálat megkívánása is jogos volt; a pótdíjak rendezése fontosabb, mint a hadikölcsönök valorizálása, mert a kölcsönjegyzők csak pénzt vesztek, az éremtulajdonosok azonban pótolhatatlan kincset: egészségüket; az anyagiak nyújtása érkekelhetővé teszi az elismerést és a hálát, melyet a nemzet érez a hősökkel szemben; a jogos igény elutasítása esetén a haza fiait elvesztik bizalmukat és ha elfoj az idő, magukat fogják féltetni, nem a haza.

Kívánatos a rendezés továbbá a vitézi ösztön ébrentartása végett; a jövő nemzedék nevelése szempontjából, hiszen a gyermek atyja példáját igyekszik követni; hogy fiaink visszaszerezhessek Nagymagyarországot; hadd lássa a jövő nemzedék, hogy a hazaszeretnek meg is van a jutalma; ha rendezik a kérdést, akkor a haza nem fog csalódní a hősökben, mert kettőzött elszántsággal fogják helyüket megállni a gyakran jelentkező forradalmi törekvésekkel szemben; a falvakban folyó kommunista izgatás leghatásosabb ellenszere a kérdés gyors rendezése; a vitézségi érmesek közt sok a földhözragadt szegény és a hazafiság érzése elhomályosul az egyszerűbb lélekből, ha megfélemlenek róla.

Kívánatos a rendezés azért is, mert nagyon sok nincstelennék élete megkönnyebbülne; az egyenlő elbánás elve is a rendezést kívánja, mert a vitézi telekkel megajándékozott vitézek mellett különösen a kieszűst vitézségi érmesek érzik magukat az állam mostoha gyermekeinek; meg kell végre szüntetni azt az állapotot, hogy a kieszűst vitézségi érmesek gúnyos visszautasításban részesüljenek például a földreform, a kislakásépítő akció stb. során.

Azok, akik résztvettek a háborúban, de pótdíjra jogosító vitézségi érmük nincs, ilyen érveket sorakoztattak fel a kérdés rendezése mellett:

A pótdíjak folyósítása a hazafias érzés ápolásának szempontjából mellőzhetetlen; a nemzetnek tanúságot kell szolgáltatni arról, hogy — bár súlyos helyzetbe jutott — mégsem feledkezik meg azokról, akik egyszerű tettekkel bizonyították lángoló hazaszeretetüket; a magyar katonák bátorságát az egész világ elismeri, hálátlanúság volna, ha magunk nem becsülnék meg őket; a hősök iránti tisztelet a nemzet legszentebb kötelessége; az ifjúság helyes nevelésének szempontjából elkerülhetetlen a kérdés megoldása.

Végül azok, akik nem voltak katonák, a következőkkel okolják meg a pótdíjak kiutalásának szükségességét:

A vitézségi érmes hősök azokért kockáztatták életüket, akik itthon maradtak; a hősök példáján kell okólni a jövő nemzedéknek; a nemzet legteljesebb haláljára méltó; vitéz katonáink megbecsülése rendkívül fontos nemzetvédelmi célt szolgál; csak úgy válhatik belőlünk tettekre szű vitéz — írják ifjú pályázóink — ha látjuk, hogy a nemzet elismeréssel adózik az áldozatkészség iránt; a pótdíjak rendezésével gátat lehet vetni a nemzetköziségnek; a kormány az érempótdíjak kiutalásával elnémitaná azt a temérdek rágalmat, amit lekellen izgatók úton-útfélen reásoznak; a nemzetnek kötelessége hőseit megvédelmezni a gúny és csúfolódás fájó fullánkja ellen; a sok falusi szegény számára a mai súlyos viszonyok mellett mentőbalsam volna valamelyes segítség.

A felsorolt érvek és okok mindegyike teljes mértékben megállja a helyét; valamennyi egy-egy gránitkocka a bizonyítékok lerombolhatatlan erősségében. Van közöttük azonban két olyan szempont, melyre a százhatvannegyig pályázó közül legtöbben gondoltak. Ez a két szempont tekinthető a kérdés tengelyének, ez a két szempont sürgeti legparancsolóbban a pótdíjak mielőbbi rendezését. Az egyik: a falvak szegényein, a vitézségi érmes nincstelennék való segítség szükségessége. A másik: a jövő szempontja. A pályázók legnagyobb része helyes érzéssel, éles szemmel mutatott rá erre a két súlyos szempontra és jóleső tanujelét adta annak, hogy a falusi nép fejlett ítélőképességgel foglalt állást olyan kérdésekben is, melyeknek megoldása az egész ország érdekét szolgálja.

A pályázat többi kérdéseire vonatkozó részletes beszámólókat jövőheti számunkban közöljük.

Műkedvelő előadás Bagolasáncan.

A Bagolasánci Levente-Egyesület műkedvelő gárdája pompás sikerrel adta elő Csöte Károly: *Katica* című népszimfóniát. A lelkes szereplők valamennyien kitűnően megállották a helyüket, mégis külön ki kell emelnünk Csányi Katicát, Németh Miklóst, Henrik Ferencet és Kránic Jánost, akik a vezetőserepekben valóban nagyszerű játékkal ragadták el a közönséget. Az előadás nagy erkölcsi és anyagi sikere Steinhart István községi tanító és neje: Steinhartné Nyerky Erzsébet fáradhatatlan buzgóságát és hozzáértését dicséri. Az előadás háromszáz pengőre rugó tiszta jövedelmét a hősök emlékművének javára fordítják.

A Faluszövetség tatai nagygyűlése.

A Faluszövetség tatai nagygyűlése a gazdatársadalom hatalmas tömegét mozgította meg. A nagygyűlés illusztris szónoka Schandl Károly államtitkár, a Faluszövetség társelnöke volt, aki Marschall Ferenc, Meskó Zoltán és Kocsán Károly országgyűlési képviselők, Steinecker Ferenc egyetemi tanár, Serbán Iván, a Mezőgazdasági Kamara főtitkára, Tolnay Pál, az Országos Tejgazdasági Felügyelőség elnöke, Békessy Jenő miniszteri tanácsos és mások kíséretében érkezett Tatatóvárosra. Az államtitkárt és kíséretét a pályaudvaron Palkovics László alispán, Trajkó Béla főszolgabíró, valamint Major László gazdaköri elnök és Henczer István volt nemzetgyűlési képviselő fogadta. A fogadásra felvonultak a bányai levették vitéz Nagy Sándor, a tatatóvárosi levették vitéz Salgó István, a tatai levették Meszlinger Miklós, a felsőgallai levették Kísfaludy János és a szomodói levették vitéz Kalácska Gábor vezetésével. A nagygyűlés Tatatóváros főterén folyt le. Major László üdvözlő- és megnyitóbeszéde után Schandl Károly földművelésügyi államtitkár emelkedett szólásra.

— A Faluszövetség nemzeti lobogót hordoz körül — mondotta többek közt — hogy alája gyülekeznek mindenki, aki szereti ezt a hazát. Össze kell fogni elsősorban azoknak, akik a magyar földet művelik. Itt a tizenkettedik óra, hogy új agrárprogramot dolgozzunk ki. Más a gazda helyzete ma, mint volt a háború előtt. *Ez az ország a mezőgazdasággal él és vele pusztul.* Arról van szó, hogy a tengeren túli országok nagy mértékben termelnek és fel kell készülnünk nemcsak a velük szemben való versenyre, hanem a mezőgazdaságot olyanná kell tenni, hogyha majd a hatalmas orosz terület is belékapcsolódik a termelésbe, ezzel az újabb versenyhárral is meg tudjunk küzdeni. A magyar gazda érzi, hogy mindinkább nehézségekbe ütközik az értékesítés, de szövetkezéssel és szövetkezetekkel kell legyőzni a nehézségeket. A világválságban az a fog győzni, aki minőségileg jobbat tud termelni. Az eddig hangzatosabb többszermelés helyett a jobb minőség elérésére kell törekedni. A magyar faivakban továbbra is annak a szellemnek kell uralkodnia, amely ezer évig tartotta fenn az országot. A Faluszövetség, amely minden társadalmi réteget magában foglal, akkor, amidőn a gazdatársadalom nagy ügyeinek megoldását kívánja, ezzel az egész nemzet célját és javát szolgálja, amely majd élvezet bennünket nemzeti vágyaink megvalósulásához.

Az államtitkár nagy tetszéssel fogadott beszéde után Marschall Ferenc országgyűlési képviselő a *kartellek működését támadta* és határozati javaslatot terjesztett elő arról, hogy a kormány törvényt alkosson a *kartellek állami ellenőrzésére és felügyeletére*. Hasonlóan nagy helyesléssel fogadták ama kívánságnak kifejezését, hogy a *földreformot* be kell fejezni, *mint a földmegváltást szenvedettek, mind a földhözjutottak érdekében*. Ezután Steinecker Ferenc hangsúlyozta, hogy *minden faluban faluháza épüljön és legyen olyan helyiség, ahol a betegetek gyógyítják*. Balogh Gyula és Meskó Zoltán nagyszerű felszólalása után a nagygyűlés táviratilag üdvözölte a kormányzót és a kormány tagjait.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Szőlősgazdák nagygyűlése.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete május hó 8-án tartja meg évi rendes közgyűlését, amelynek lefolyása elé nagy érdeklődéssel néz a szőlősgazdatársadalom. Ennek oka főleg az, hogy a közgyűlés tárgyalni fogja a *borfogyasztási adónak még máig is megoldatlan kérdését*. A közgyűlés reá fog mutatni arra, hogy a kereskedelmi szerződésekkel nem lendíthető fel a magyar bortermelés, mert a borfogyasztásnak olyan akadályai vannak, ami a nyugati államokkal szemben bortermelőinket hátrányos helyzetbe hozza. A közgyűlés foglalkozni fog a *bortörvény revíziójával* is, valamint a *borértékesítés kérdésével*.

Statisztikai felvétel a mezőgazdasági munkásság helyzetéről.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara behatóan kíván foglalkozni a *mezőgazdasági munkássággal*. Az egyes kamarák adatokat gyűjtenek arra nézve, hogy a földreform végrehajtása során megindult nagyobb arányú gazdasági cselédfelmondás mindenütt megszűnt-e már, a felmondott gazdasági cselédeknek miképpen sikerült munkaalkalmhoz jutni és egyáltalán a *földreform folytán megbolygatott gazdasági cselédügy nyugvópontra jutott-e már?* Beható adatgyűjtés tárgya az is, hogy a háború előtti helyzettel szemben, a napszámbekek összegétől eltekintve, milyen eltulodások mutatkoznak a mezőgazdasági munkáltatási viszonyoknál; növekedett-e, vagy csökkent-e a szakmány- és részesmunkálatok száma, a kikötött szakmány-, illetőleg terményrész növekedett-e vagy csökkent és mely terményeknél és milyen mértékben? Végül a mezőgazdasági népesség *kivándorlása* mily mérvű és különösen mely vidékeken és mi okból észlelhető? A *munkabérmegállapító bizottság* megalkatására hány esetben volt szükség és megállapításai kölcsönös megalgedésre történtek-e?

Családi esemény József Ferenc királyi herceg családjában.

József Ferenc királyi herceg felesége, Anna kir. hercegné, egészséges leánygyermeknek adott életet. Úgy az anya, mint a gyermek állapota jó. Az örömdetes családi esemény alkalmából számosan kerestek fel szerencseváltóikkal József Ferenc kir. hercegeket, akiknek az újszülött a második leánygyermekük. A kis királyi hercegnő keresztanyja Helena olasz királynő.

Wrangel tábornok pár órát Budapesten töltött. Rövid időre érdekes vendége volt Budapestnek. Wrangel tábornok, az orosz ellenforradalmi haderők volt főparancsnoka utazott át és töltött pár órát a magyar fővárosban. Szalonkocsijából nem szállott ki a kíséretével tovább utazott Belgrádba. Ismeretes, hogy Wrangel tábornok évekkel ezelőtt nagy ellenforradalmi seregekkel támadt a vörös hadsereg ellen, anyagi erő hiányában azonban összeomlott vállalkozása. Most az hírlik, hogy a kínai eseményekkel kapcsolatosan a nagyhatalmak biztatására új ellenforradalmi haderőt akar szervezni Wrangel tábornok.

Május...

Édes fűszer-illattal terhes a levegő, a szellő oly lány, mint szerelmes lény puha, bársonyos keze, a virágos mezőn már ciprnelnek a szökdelő kabóckák s esténként már a tücsök-is rákezd egyhangú s mégis oly felejthetetlenül szép nótájára. A két ég tiszta magasságában pacsirta repdes, dala mint édes manna permetezik alá a szívekre, úgy fújja magát fel, az égbe, mint az eleresztett vágó, a nyugtalan szívek édes sóvárgása. Messze, a víztócsás réteken komolykodó képpel sétál a gölya, arrébb, a smaragdívű legelőn nagy tarka tehenek bámészkodnak bele a nagy ragyogásba. A pásztorgyerekek is kiveti sokat a napnak s majagoragta tilinkóján próbálgat hangokat adni a szíve sok mondanivalójának. Morcosképű kutyája ott ül a lába mellett és rosszaló fejszólással nézi kis gazdáját, mintha azt mondaná: Ely, be hiábaváló dolgokat cselekszel! Nagynéha felkel, elcsavarog a gulya felé, körülnéz, nincs-e valahol baj, amit ő elintézhetne. S amikor meggyőződik róla, hogy a jószág jól viseli magát, átmos áttással ballag vissza a pásztorgyermekhez s csak a szemével számol be neki, hogy minden rendben van... Azután lekuporodik, állát kinyújtott lábára teszi, egész lényét átadja a lustaság édes pihenésének. Csak a fűszermével pislog a körülötte repdeső legyekre, egyebekben olyasféle gondolatok járnak az eszébe, hogy be' jó is volna, ha az a nagy, kerek ég szalonnából lenne... Be' jó volna lenne akkor egy szegény kutyának!... Csnd... Ragyog az ég mély kéjké, szótlanul gondolkodik a pirosalás gölya, a magyóságokba szárnyalva dalol a pacsirta, simogat az illatos szellő s a pásztortű tilinkóján édes hangok fakadnak fel... Május van...

Száznyolcvan utast legyilkoltak a mexikói banditák. Kegyetlenül vad és vérszomjas rablógyilkos támadás történt Mexikóban egy vonat utasai ellen. Rablóbanda kísérelte a mozdonyt és így állította meg a vonatot. A túlerőben levő banditák legyilkolták a vonat tizenhét katonai kísérőjét, majd két vagonba összehűsítették az utasokat, leöntötték petróleummal a kocsiakat, amelyeket azután felgyújtottak. Azokat a szerencsétleneket, akik a tűzhalál elől menekülni próbáltak, agyonlőtték. A vonat száznyolcvan utasa részben a banditák golyói által, részben pedig a lángokban lelta halálát.

A csabdi fiókszövetség eredményes munkássága. Most tartotta a csabdi fiókszövetség évi közgyűlését s ezzel kapcsolatban a központnak beküldött jelentés lelkes és eredményekben gazdag kulturmunkáról tesz tanúságot. Tolner Károlynak, a fiókszövetség lelkes elnökének vezetése mellett a harmincnegyelet tagot számláló fiókszövetség az elmúlt tél folyamán állandó iskolán kívüli népművelési tanfolyamot rendezett, melyeket a helybeli két tanító, két lelkész, a jegyző, a Faluszövetség kiküldötte és Gróf Béla dr. gazdasági tanár tartották. Az előadások tárgyai voltak: Magyarország története, állattenyésztés, tüzrendészet, csecsemővédelem, növénytermelés, olcsó lakások építése, méhészet, vallásos és hazafias nevelés. Minden előadás alkalmával szavalat és ének is volt. A fiókszövetség a központtól ötvennyolc kötetből álló gazdasági népkönyvtárt kapott, azonkívül több hasznos ismeretterjesztő könyvet. A vezetőség eltökélt szándéka, hogy a központ utasításainak megfelelően a népet hasznos ismeretekkel lássa el és a Faluszövetség zászlaja alatt tömörítse a falu valamennyi gazdját.

Levente-temetés Vásároszentgalón. Vigan játszadozik a tavaszi szellő... Körül lengi a korai virágokat, de elnémul lágyan suttogó muzsikája, mert egy deli levente koporsóját hozzák ki szomorú temetésre... A koporsón ez a felírás áll: *Kemsei József, élt-tizenhét évet.* A tavaszi szellő megcsókolja az ifjú koporsóját, mely örökre magába zárt egy reményteljes életet. A díszbe öltözött sastollas leventék és feketébe öltözött gazdaköri tagok szeme könnytől nedves és mindegyik ajkáról néma fohász és búcsú száll a magyarok istenéhez: »Nyugodj békében, drága jó levente és gazdaköri bajtárs. Isten veled, imádkozz értünk és drága hazánkért!» (Beküldte Gonda Gyula Vásároszentgalról.)

Véletlenül felvágta hasát egy gimnázista. Különös és szinte példátlan szerencsétlenség érte Jakab Béla tizenhároméves miskolci gimnázistát. A fiú egy hosszú és éles késsel fát faragott, közben erőt lendülettel lecsúszott a kés a fáról és markolatig beleszaladt a fiú hasába. A szerencsétlen fiú vissza akarta rántani a kést, de

Nyolc ház, huszonnégy melléképület és sok állat elégett Tápén. A múlt héten nagy tűz pusztított Tápé községben. Kószó András szalmakazla kigyulladt s a nagy szélviharban rohamosan terjedt a tűz. Az oltás nagy nehézséggel járt s ha a szegedi tűzoltók idejében meg nem érkeznek, talán az egész falu a lángok martalékává vált volna. Így is légegett nyolc ház és huszonnégy melléképület, azonkívül számos aprójószág pusztult el.

Hetvenötmillió dinárt örökölt egy szegény földműves. Nagy szerencse érte Kelemen Boldizsár földművest, aki a szerbek által megszállott Felsőmuzsla községben élt. A szegény ember, aki nagy anyagi gondokkal küzdött, most arról kapott értesítést Braziliából, hogy ott egy elhalt rokona hetvenötmillió dinár értékű vagyonát örá hagyta. Az egyszerűen dúsgazdag emberré lett Kelemen a hagyatéki tárgyalásra május 15-re Brazília fővárosába, Rio de Janeiroba idézték. Kelemen Boldizsár most boldogan készül a nagy útra, amely a gazdagság felé vezet.

**KÜLFÖLDI
GYÁRTMÁNYÚ VILÁGMÁRKÁS**
teljesen új körpáncélos angol szerkezetű,
kereszthúros, legmodernebb zongorák
reklámegységára 1320 pengő. Írásbeli jót-
állás.

Sternberg

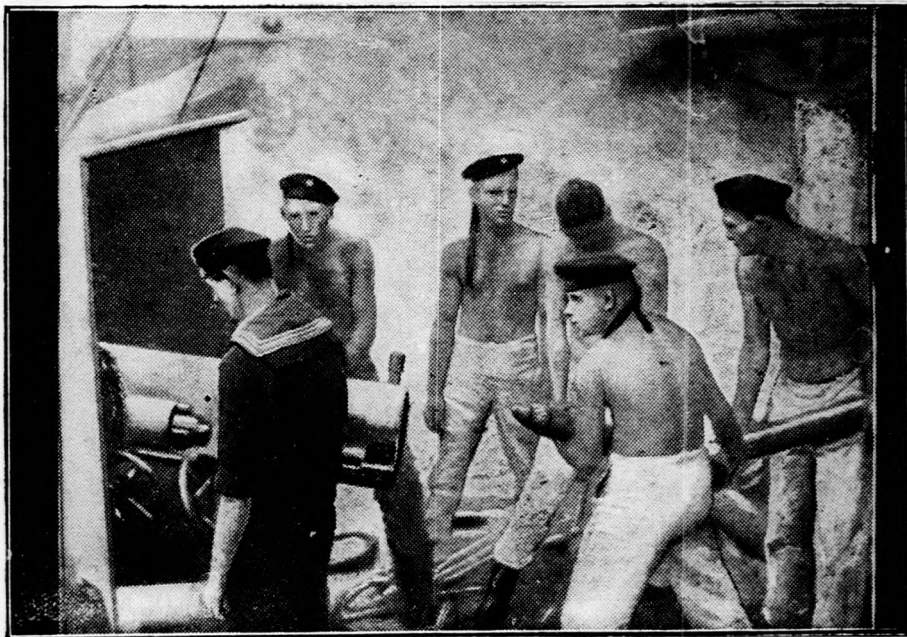
Kir. szállítók Hangszergyár
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

A kispépakció sikere. Mint ismeretes, a Faluszövetség kisebb gazdasági gépeket oszt szíjjel kedvezményes áron, jutányos részletfizetési feltételek mellett fiókszövetségei és tagegyesületei között. Azok a fiókszövetségek és falusi egyesületek, amelyek a gépakció folytán gazdasági gépekhez jutottak és a tavaszi gazdasági munkálataikat már a Faluszövetség gépeivel és eszközeivel kezdték meg, a legnagyobb lelkesedéssel nyilatkoznak arról a hatásról, melyet a Faluszövetség és célszerű gazdasági mozgalmala a falu népében ébresztett. A köszönőlevelek közül itt közöljük a csökmői faluszövetségi fiók levelét:

»Fiókszövetségünk tagjait a kispépek érkezése nagy örömmel töltötte el és azt a bizalmatlanságot és kételkedést, melyet a falusi ember az új mozgalmakkal szemben természetesen érez, egyszerűen eloszlatta. Tagjaink hálás szeretettel gondolnak a Faluszövetség lelkes vezetőire, kik a falu népét nemcsak szavakkal hitegetik, de igyekeznek azt tettekkel is megsegíteni. Mindnyájan kérjük az egek urát, adjon erőt és segítséget lelkes vezetőinknek, hogy minden kifizetett céljuk elérése után olyan hálásan tudjuk azt megköszönni, mint amilyen hálásan most a kispépakció érdekében kifejtett fáradozásait köszönjük meg. Hálás köszönetünket megismételve, maradjunk hazafias tisztelettel *Futó József* s. k., a Faluszövetség csökmői fiókjának elnöke.»

Egy szívbajos ember végzetes halászása. A főváros külső részében a Duna partján halászott egy *Angyal* Béla nevű fiatalembert. Halászás közben egyszer csak kiejtette kezéből a horgászbotot, ijedt sikoltással egyet perdült maga körül, majd a vízbe zuhant. A közelben levő halászok segítségére siettek, mire azonban kihűzték, halott volt. Megállapították, hogy a szívbajos ember rohamot kapott halászás közben és ez okozta tragédiáját.

Igazi háború a — filmen.

A hatalmas fejlődésnek indult mozgófényképi rendkívül nagyszabású feladatok megoldásától sem riad vissza. A német filmpar most készíti egyik leghatalmasabb alkotását, mely a német haditengerészet nagy alakjait és a világháború alatt teljesített legendás hőstetteiket viszi vászonra. Képünk a film egyik jelenetét, egy tengerallattjáró legénységének valósgos ágyúharcát mutatja be.

Kíért?

Kíért dobog szívem?
Egyre kérdezem,
Érted, magyar hazám,
En úgy érezem.

Kíért imádkozom?
Érted, szent hazám.
Bölcsömben tanított
Erre jó anyám.

Kíért könnyes szemem,
Ó, kíért sírok?
Érted, magyar nemzet,
Érted zokogok.

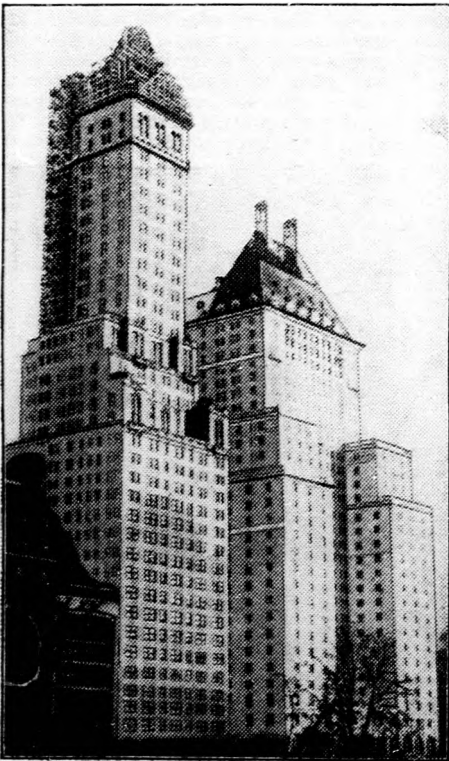
Ó, hallgasd meg szavam,
Mennyei atyám!
Add: ismét nagy legyer:
Megtépett hazám!

Fénye el ne muljék,
Add ezt, Alkotó
Béke legyen véle
S Te: Mindenható!

Ifjú Daru János (Füzesgyarmat).

A «Levente» nagysikerű előadása Ártándon. Ártánd községben húsvét másodnapján az ifjúság közreműködésével előadásra került Nyáry Andor «Levente» című szindarabja, melyet az Országos Testnevelési Tanács iratott. A pompás előadáson közreműködtek: Kozák Etelka, Renge Ilonka, Mózsik Irénke, Venyike Piroška, Szöke Jolán, Vas Mariska, Pénzes Margit, K. Nagy László, Szöke Vince, Tolvaj Géza, Tolvaj Gyula, Tolvaj Zsigmond, Losonczy Geza, Gy. Nagy Albert, Tóth Lajos, Szendrei Árpád, Kulcsár Sándor, Kozák Gyula, Vay Miklós, Dána Albert és Szébeni Sándor. A szereplők kifogástalanul betanult, begyakorolt kitűnő előadásával a közönség, mely zsúfolásig megtöltötte a termet, a legtellesebb mértékben meg volt elégedve. Előadás után szépségversennyel egybekötött táncmulatság volt, melyen díjakat nyertek: Szöke Jolán, Bonczos Etus, Szendrei Margit, Renge Ilonka. A tiszta jövődelmet az Ártándi Levente Egyesület javára fordítják. A színpadi szép díszletek egybeállításáért Eberlein László postamester, míg a szindarab betanításáért Bonczos Gézáé illeti köszönet.

(Beküldte Enghy Imre jegyző.)

Egy harminchatemeletes felőkarcoló pusztulása.

Az elmúlt hetekben Newyorkban borzalmas tűzvész pusztított: egy harminchatemeletes felőkarcoló kigyulladt a város legforgalmasabb helyén. A tűz rémületes gyorsasággal terjedt, úgyhogy a felhőhöz nyúló lángoszlop eloltása lehetetlenné vált. A felhőkarcoló vasbetonvázai ellentállottak a tűz erejének, minden egység azonban porrá égett. Képünk a felhőkarcolót ábrázolja ép állapotában.

A vidéki színházat válsága.

Panaszkodnak a vidéki színházak igazgatói: rosszul megy a soruk, a közönség nem jár színházba, az előadások üres nézőterek előtt peregnék le, már ahol játszanak s még nem csukták be a kapukat. Megbukik a vidéki magyar színház! — keseregnek az igazgatók — érthetetlen a közönség közönye, pedig mindent megpróbáltunk már, hogy becsalogassuk a színházba... Bizony, megdöbbentő dolog lenne ez, ha úgy volna, ahogyan a panaszkodók állítják. A színházat ugyanis nemzeti ügy, a színház nem csupán szórakozóhely, hanem az izlés, a művészet s a helyes magyar beszéd szöszéke, nagy baj lenne hát, ha a vidéki közönség hátat fordítana mindennek. Szerencsére nem így áll a dolog: a közönség közönyének maguk a színházak az okai. A színházak, amelyeknek műsora tele van az egészséges magyar lélektől öröklő idegen, ostoba és erkölestelen külföldi zaggyvaságokkal és a pesti kávéházi irodalom beteglelkű termékeivel. Természetes, hogy ezek nem érdeklik a tiszta erkölcsű vidéket, sőt örvendtes jelenség, hogy mindenütt utálattal fordulnak el tőlük. A színházak igazgatói tanulják meg tehát, hogy a magyar vidék lelke egészséges s ahhoz mérjük a műsorukat. Lássák be, hogy nekik kell alkalmazkodni a közönséghez s nem annak a maguk üzleti érdekeihez. Tegyék a színpadot ismét az izlés, erkölcs és művészet szöszékévé, söpörjék le róla a bünt és izlésteleniséget, akkor majd ismét teli széksorok fognak tapsolni a nézőtér.

Megalakult a Faluszövetség fiókja Mőcsa községben. Április hó 24-én, vasárnap a komárommegyei Mőcsa községben alakult meg a Faluszövetség fiókja. A gyűlést Horváth Antal esperesplébános nyitotta meg, aki a gazdasági szervezkedés fontosságát fejtegette az egyre jobban fellepő hazafiatlan áramlatokkal szemben. Utána Szekeres László dr., a szövetség főtitkára ismertette a Faluszövetség céljait és munkásságát. Kőczán Lajos közegyi főjegyző szavai után egyhangú lelkesedéssel alakult meg a Faluszövetség fiókja, melynek tisztikara a következő lett: Elnök: Lukács Ferenc bíró, gazda. Alelnökök: Horváth Antal esperesplébános, Komjáthy János ref. lelkesz, Karsay András gazda, Szabacsi József gazda, Berkes Endre. A választmány tagjai: Marschal József, Rátz Lázár, Tóth Jenő, Süveg József, Orbán Lajos, Bán János, Karsay János, Király István, Molnár Lajos, Szily Sándor. Titkár: Greiner József tanító. Pénztárnok: Hörömpöli Zsigmond kisgazda. Számvizsgálóbizottság: Makovics István, Hörömpöli Dániel, Vigh Antal.

Megrendítő tragédia a vonaton. Jovanulju Traján fiatal katona Lugoson súlyosan megbetegedett, ezért édesanyja haza akarta szállítani. Útközben a katona állapota egyre súlyosbodott és anyja karjai közt kilehelte lelkét. Az anyja szíve majdnem meghasadott a fájdalomtól, de mégis titokban tartotta fia halálát, mert attól félt, hogy a holttestet a legközelebbi állomáson kiteszik a vonatból. A szerencsétlen anyja a hosszú úton ölében tartotta halott fiát s azt a látszatot keltette, mintha csak aludnék. Hosszan tartott ez a borzasztó lelkiállapot, de Szászvároson felmondták az anyja idegei a szolgálatot és ajultán összeesett. Ekkor derült ki a vonaton lejátszódó tragédia.

Télen a sok esős, havas napon a baromfiak igen gyakran egész napon át az ólakban és szűk, fedett kifutókban szoronganak. Ilyenkor kétszeresen óvni kell őket a fertőzőbetegségek és különösen a fertőzőbetegségeket terjesztő élősködők ellen. Mint Dezső Ödön úr gazdasága közli: «Évek óta a nyers lysoformot fertőtlenítésre a lehető legjobb sikerrel használom gazdaságomban, 15%-os oldatban a baromfiólakat ellepelt úgynevezett szaladó tetűk kiirtására is igen jónak bizonyult».

A megszökött örült lefejezte kisleányát. Megrendítő tragédia történt Temesváron. Schmidt Péter magántisztviselő, akit elmebajával a lugosi elmeegógyintézetben ápoltak, megszökött és Temesvárra hazatért. Amikor lakásába benyitott, kisleánya örömmel szaladt eléje. Az örült azonban ahelyett, hogy magához ölelte volna gyermekét, baltát ragadott és többször a kisleány nyakára sujtott, úgy hogy valósággal lefejezte. Felesége és másik gyermeke csak úgy menekültek meg, hogy idejében elrejtőztek. A dühöngő örültet később megfékelték és visszavitték az elmeegógyintézetbe.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZÓALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
Kitűnő gyártmányú
szőlőpermetező
legolcsóbb áron beszerezhető
SZONTÁGH PÁL
rézfúrarakta.
Cégtulajdonos: **TERÉNY S. né.**
Budapest, IX., Üllői-út 19. Telefon: J. 62—17.

Pórujárj apró oroszlánvadászok. Két pestszentlőrinci tizenöt-éves polgárista fiú fejét megzavarták a kalandos regények és hosszas tanakodás után elhatározták, hogy felcsapnak oroszlánvadásznak. Ehhez persze oroszlán is kell s az oroszlánt Amerikában alagutak megtalálni. Eladták könyveiket s egyéb nélkülözhetetlen dolgokat, néhány ócska mordályt és útfelszerelést szereztek s ygalog nekivágtak, hogy Amerikába menjenek. *Villányig* jutottak el, itt aztán elcsipték őket a csendőrök. A két oroszlánvadásznak a rozsdás mordályok mellett török handszárók voltak övükbe tűzve, de mondani sem kell, hogy ilyen harci felszerelés mellett is nagyon megrémültek a csendőröktől. Elmondották, hogy Jugoszlávián át akartak eljutni a tengerhez és mint hajómasok akartak átjutni Amerikába. A pórujárj oroszlánvadászokat visszazsuppolták szüleikhez.

Amikor az özvegy helyettesíti a református lelkészt. Megható dolgot közöl a szerb megszállás alatt élő reformátusok lapja, a „Magvető”. Megírja, hogy a szentlászlói református gyülekezet lelkésze, *Kelecsényi Mihály* meghalt és a nagy lelkészhiány miatt a gyülekezet nem kapott új lelkészt. A lelkigondozás nélkül maradt híveket sajnálta az elhunyt pap derék özvegye és úgy segített a bajon, hogy maga látta el a lelkesítő teendőket egy részét. Vasárnaponként imát olvas a híveknek és a bibliából mond el egy szakaszt. A hívek szorgalmasan eljárnak a templomba és méltányolják az özvegy papné megható igyekezetét.

Az Iparcsarnok 325/a. számú fülkéjében állítja ki *Sternberg Hangszergyár* újdonságait, melyek a *zongora, gramofon* és *zenekari hangszeripar* ágazataiban a megkapó tökéletesség csúcspontját mutatják.

A „Vasárnap” a legolcsóbb hetilap!

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	...	1 P 28 f
félévre	...	2 P 48 f
egész évre	...	4 P 96 f

Mutatóvényszámot ingyen küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10.

Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése április 30-án lejárt, hogy előfizetésüket a már megküldött befizetési lap felhasználásával megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

ADÓNAPTÁR

Május hóra.

Az 1927. év második évnegyedére járó *egyeses állami adók* május 15-ig fizetendők be. Ameddig a folyó évi adókiivetés meg nem történik, addig az adók a megelőző évi kiivetés szerint fizetendők.

Az *alkalmazottak kereseti adóját* az áprilisi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján május 15-ig kell befizetni a községhez. Ugyancsak május 15-ig kell befizetni a *rokkantellátási adót* is az előbb említett illetményjegyzékek alapján.

Ha az *általános forgalmiadóátalány* összege 48 pengőnél nem több, az átalányrészteteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az átalány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az átalányrészteteket május 5, 10, 16, 20, 25 és 31-én kell bélyegben leróni.

TRÉFÁK

Tízéves találkozózn.

- Be sem mutatsz a feleségednek?
- Pardon! Hát nem ösmered?
- Bizony nem.
- Szerencsés ember vagy. Bár én se ösmertem volna meg.

(Beküldte *Juhos Imre Köröstarcsáról.*)

Szemtelenség.

- Nagysága kérem, elsején elmegyek!
- Jó, csak menjen. De akkor adja vissza az ajándékot, amit a múlt héten vettem magának.
- Visszaadom, de csak úgy, ha a nagysága meg visszaadja azt a kézsókot, amit én... az ajándékért adtam.

(Beküldte *Kocsis István Tataházaról.*)

Após és vő.

- Após:* Nahát, kedves vőmuram, mondja meg nekem öszintén, hogy van a leánnyommal megelégedve?
- Vő:* Kedves ipam uram, semmi ellen sincs panaszm, csak azt fájjalom, hogy Ön akkor ki nem dobott, mikor a leánya kezét megkértem.

(Beküldte *Vácsi Béla Nyúlhegyről.*)

Gyerekész.

- A Kovácsék Péterkéjétől megkérdezi valaki:
- Tudod-e, Péterke, miből ittak az emberek, mielőtt a poharat feltalálták?
- Az üvegből! — hangzik a büszke válasz.

(Beküldte *Ellenberger Henrik Ecsényről.*)

Bajos dolog.

- ... Képzeld, a multkor a vasúton egy angol alvós közben az ölembe rakta lábait... Szörnyen bosszantott a dolog...
- Hát miért nem keltette fel?
- Az volt a baj, hogy nem tudok angolul!

(Beküldte *Bene Lajos Mattyáról.*)

Remek arckép.

- Pajtás — mondja társának a főhadnagy, mutogatva új fényképét — az a fotografus olyan pompásan eltalált, hogy az arcképemet is mindnap meg kell borotválnom!

(Beküldte *Sztraka Ferenc Dunaföldváról.*)

Drága tanács.

- Voltam az apjánál. Azt mondtam, hogy felvilágosítást kérek egy nagyon fontos kérdésben az ügyvéd úrtól. Hozám adná-e a leányt?
- És mit felelt a papa?
- Azt, hogy nem. De a tanácsért fizettetett velem öt pengőt.

(Beküldte *Heseli Ferenc Alsópáhokról.*)

AZ EGESZ VILÁGON

NOSPRASEN

PERMETEZŐSZERREL VEDIK MEG A SZŐLŐT PERONOSZPORA ÉS SZŐLŐMOLYILONCA, A GYÜMÖLCSFAKAT GOMBA ÉS ROVARKARTEVŐK ELLEN

Bővebb irodalmat díjmentesen küld:
„MEZŐKERT” Budapest, X., Hölgy-u. 14.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Hol szerezhetek be pávatojást? (Hü olvasó, Mester-szállás.) — **Felelet.** Irjon a Baromfityenyésztők Országos Egyesü-letéhez (Budapest, IX., Üllői-út 25.)

Kérdés. Katonatiszt szeretnék lenni, négy gimnáziumot végez-tem, hova forduljak? (K. L., Jászberény.) — **Felelet.** Jelenleg leg-cél szerűbb, ha tanulmányait folytatja és az érettségi után kéri felvételt a Ludovika Akadémiába. Az akadémia tanulmányi ideje négy esztendőig tart és utána a növendékek mint főhadnyok kerülnek a honvédség kötelékébe.

Kérdés. Kőműves rajztanfolyamra szeretnék menni, hova fordul-jak? (E. L., Somogyhárságy.) — **Felelet.** A székesfővárosi iparrajziskolához. (Budapest, IX., Török Pál-utca 1. szám.)

Kérdés. Honnan kérhetek árvtak nevelésre? (Sz. A., Sor-uás.) — **Felelet.** Árva gyermekeket nevelésre kiad kisebbeket az Országos Gyermekevédő Liga, (Budapest, VII., Wesselényi-utca 6. sz.) nagyobbakat pedig a legközelebb eső árvház.

Kérdés. 1. Nős embereket felvesznek-e a folyamőrészhöz? 2. Mikor lesz már rendes sorozás? (G. J., Berkesd.) — **Felelet.** 1. A nős emberek felvételét esetenként bírálják el, tessék a m. kir. folyamőrészhöz parancsnokához fordulni: Budapest, III., Lak-tanya-u. (Óbuda). 2. Ezidőztartás a békeszerződés értelmében csonka országunk katonaságát toborzás útján állítják össze. Hogy mikor kerülhet sor ismét a sorozásra, az a jövő titka.

Kérdés. 1. Allamrendőr szeretnék lenni, hol jelentkezhetem? 2. Mikor lesz a Diáksorsjegy húzása? (B. Gy., Záhony.) — **Felelet.** 1. Jelentkezni lehet Budapesten a rendőrfőparancsnoknál, VIII., Mosonyi-utca, lakत्या. 2. Június 30-án.

Kérdés. Magántanuló vagyok, ősszel rendes tanuló leszek, levették-e a gyökereket? (Hü előfizető, Szarvas.) — **Felelet.** Huszon-egy éves koráig igen.

Kérdés. Hol van kadétskola? (Sz. I., Rábásömjén.) — **Felelet.** Kadétskola jelenleg a békeszerződés szerint nincsen. Hasonló nevelést ad és előkészít a Ludovika Akadémiára a budapesti Bocskay-reáliskola és internátus. (Budapest, I. Hidegkúti-út 23.)

Kérdés. Mennyi annak a földnek adója 1914. évtől egészen mostanáig, amelynek kataszteri tiszta jövedelme 80 K 70 f. volt? (I., Répceszemere.) — **Felelet.** A földadó összege 1927. évtől kezdve a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 30 fillér. Ezelőtt pedig a földadó összege a kataszteri tiszta jöve-lemnek 25%-a volt aranykorona értékben. Az aranykoronát azonban a papírkoronára 17.000 szorzószámmal kellett átszámítani. A háborús időkben a földadó pedig a kat. tiszta jövedelem 20%-a volt. Ma már pengőben kifejezve, illetve kiszámítani 1914. évtől kezdve a földadó összegét nagyon bajos. Időközben ugyanis a korona értéke folyton változott. Az 1924. évi és régebbi hátralékokat pedig 3500, illetve 6500 szorzószámmal kellett áthozni. A községházán különben megtudhatni, mennyi volt tényleg előírva az illető birtok után. Ezek az összegek persze mind, illetve évről-évre más tényleges koronáértékűek. Hogy ezeket az összegeket egymásnak hogyan fizessék meg, arra nézve leg-helyesebb megállapodni. A földadó után természetesen figyelembe kell venni a községi és időközben érvényben volt egyéb esetleges járulékos adókat is.

Kérdés. Italmérőknek mennyi borfogyasztási adót kell fizet-niük? (Sz. S., Jászberény.) — **Felelet.** A borfogyasztási adó összege 100 literenkint Budapesten 19 P 4 f, I. oszt. községekben és váro-sokban, amelyeknek lakosa 20 ezren felül van, 18 P 88 f, II. oszt. községekben és városokban, amelyeknek lakosa 10 ezer és 20 ezer között van, 14 P 96 f, a III. oszt. községekben és városokban, amelyeknek lakosa 10 ezren alul van, 12 P 24 f.

Kérdés. Kétszobás épület után mennyi házádot kell fizetnem? (M. I., Lentisombathely.) — **Felelet.** A házádot kulcsa községekben a nyers bérjövdelemnek, vagy ha a ház nincs bérbeadva, a ház-hasznóértéknek 15%-a. A házhasznóérték két lakrészt után föld-ből vagy vályogból épített, rosszkarban lévő háznál legalább 70 P, jókarban lévő háznál legalább 100 P, téglából, kőből épített rosszkarban lévő háznál legalább 120 P, jókarban lévő háznál legalább 140 P.

Kérdés. Hatvanötmillió értékű vagyont örököltem testvérem után, mennyi ez után az örökösödési illeték? (533-as előfizető, Garabonc.) — **Felelet.** Az örökösödési illeték fejében Önként 260 P-t kell fizetnie.

Kérdés. Lehet-e valakinek a községi letelepedést megtiltani, ha az magyar állampolgár és büntetlen előéletű? (K. E., Tataháza.) — **Felelet.** Magyar állampolgár nem tiltható ki a községből azért, mert ottlakási engedély nélkül tartózkodik ott. Ennélfogva magyar honos bármennyig lakhatik valamely községben anélkül, hogy oda akár letelepednék, akár annak kötelekékébe magát felvételni kötele lenne. Ezt a döntést a m. kir. közigazgatási bíróság 3069—1924. számú ítéletében állapította meg.

Kérdés. Hol van a Diáksorsjegy intézősége? (B. K., 1., Dán-szentmiklós.) — **Felelet.** Budapest, V., Akadémia-u. 3.

Kérdés. Minden cserkész lehet-e őrsvezető és hol kapható az őrsvezetők könyve? (Ifj. Cs. Gy., Vezseny.) — **Felelet.** Lehet; kiadóhivatalunk útján.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. Gy., Vásároszentgál. Köszönjük megértő és lelkes fáradozását. Arra kérjük, továbbra is ennyi szeretettel pártfogoljon bennünket. A *Vasárnap*-nak egy falusi ház asztaláról sem szabad hiányozni! Előfizetési díja megérkezett. — **Ifj. R. P., Gordisa.** Levélét megküldöttük a Chinoingyár-nak elintézés végett. — **K. J., Leányvár.** Válogatunk belőlük. — **K. I., Fertőszéregny.** A rejtvényül választott mondat nem megfelelő. Most ké-rünk. — **Ifj. V. M., Dunaszentbenedek.** Közölni fogjuk. — **P. K., Börcze.** Ez a rejtvény túlnőttül ismert; most kérünk. — **T. I., Somogyjád.** Rejt-vénye jó. — **Ifj. V. I., Okány.** Rejtvényeiből válogatunk. — **Sz. F. F., Dö-vény.** Fogadja legőszintébb köszönetünket támogatásáért. Kérjük, őrizze meg számunkra a jövőben is jóindulatát. Rejtvénye jó. — **G. J., Berkesd.** A képet közölni fogjuk. Kérdéseire a «Tanácsadó» felel. Ernyedetlen buz-galmáért ismételtlen öszinte köszönetet mondunk. Ön a *Vasárnap* leg-hívebb, legodaadóbb és legköszönetesebb híve. — **T. M., T. K., Sióagárd.** Mindkét tréfa megjelent már a *Vasárnap*-ban; most kérünk. A rejtvé-nyekből válogatunk. — **F. J., Libickozma.** Válogatunk belőlük. — **Az az olvasónk, aki négy keresztrejtvényt küldött be,** közölte velünk a nevét. — **N. J., Vasvár.** A képrejtvényt nem vált be; elbeszélésnek később kap vá-laszt. — **Mi itt e nemzet rétege?** című vers írójával közöljük, hogy bár versében öszinte érzelmes dobog, a versforma tökéletlensége miatt nem ad-hatjuk közre. Ugyanez vonatkozik a Falusi rezzel, az Ószirozás kis ker-tedben, a Gazdag és a szegény leány című verseire. — **F. J., Markota-bőge.** Versének első két sora elég jó; a harmadik azonban lerontja a hatást. A magyar ember munkájának áldása csupán a *sonka?* Sajnálataunkra, nem közölhetjük. Leveleink részleteit, mint kiáltó bizonyosága a falvak egészségügyi fejlesztésének, alkalomadtán közzé fogjuk tenni. — **K. S., Szada.** Verse beérkezett; a pályázaton részvesz. Szíves ígértét hálással vettük. — **F. Gy., Pat.** Beküldött versei nem közölhetők.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Május 1-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Felsődabas, Tápiböcske, Tiszakürt, Tiszánána (Füzesabonytól autobuszjárat), Tökölly. — **Kirakodó-vásár:** Apátfalva, Csongrád. — **Lóvásár:** Debrecen, Sopron.

Május 2-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Ács, Balatonkiliti, Bácsalmás, Bába, Bonyhád, Torna, Érd, Gyékényes (sertés- és kirakodóvásár bizonyítal-an), Kápolna, Kiskőrös, Koltse, Kőtelek, Magyaróvár, Majs, Marcali (sertésvásár bizonyítal-an), Mernye (sertésvásár bizonyítal-an), Nagyatád (sertésvásár bizonyítal-an), Pécs, Pécel, Sárosd, Sásd (sertésvásár bizonyítal-an), Sopron, Szentendre, Szikszó, Tiszaörs, Tolna, Vámospercs, Veszprém (felsőváros). — **Lóvásár.** Debrecen. — **Állatvásár:** Balassagyarmat, Dunavecse, Zirc (sertésvásár bizonyítal-an). — **Kirakodóvásár:** Debrecen. — **Marhavásár:** Debrecen.

Május 3-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Jákóhalma, Kölesd, Megy-aszó, Tótszerdahely (sertésvásár bizonyítal-an), Vasvár (sertésvásár bizonyítal-an), Vásárosnamény. — **Állatvásár:** Bicske (sertésvásár bizonyítal-an), Kisterenye, Mezőtúr. — **Kirakodóvásár:** Balassa-gyarmat, Dunavecse, Zirc, Jagszkisér, Szentkereszt, Debrecen. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány.

Május 4-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonyítal-an), Kaposvár (sertésvásár bizonyítal-an), Karád (sertésvásár bizonyítal-an), Nagylengyel (sertésvásár bizonyítal-an), Nyárad, Nyírlugos, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vésztő. — **Kirakodóvásár:** Bicske, Kisterenye, Mezőtúr. — **Marha- és kirakodóvásár:** Zala-baksa.

Május 5-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Encs, Hetes (sertésvásár bizonyítal-an), Hosszúpereszteg (sertésvásár bizonyítal-an), Kecskemét, Kémes, Ónod, Pellér, Ráckozár, Tápogyörgye.

Május 6-án, pénteken.

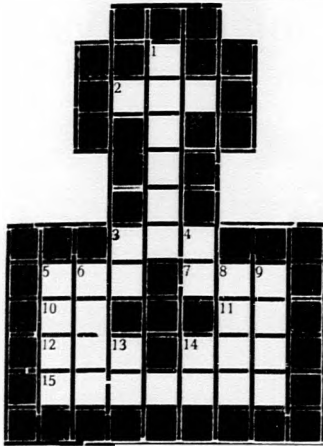
Állat- és kirakodóvásár: Buj, Háromfa, Répceszemere, Süköd. — **Kirakodóvásár:** Kecskemét.

Május 7-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Mezőkovácsháza.

REJTVÉNYEK

1. Keresztsszórejtvény.

(Beküldte Kollmann Ferenc Tolnárol.)

- Vízszintes sorok:**
- Isten szolgája.
 - Szerszám.
 - A vásár is ezen van.
 - Testrész.
 - A kutya is ez.
 - Nem be.
 - A földműves teszi.
 - Zsidó férfinév első három betűje.
 - Erdélyes emberben van.

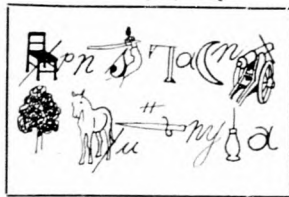
- Függőleges sorok:**
- Tavasszal a fákon találok.
 - Cipész szerszám.
 - E nélkül nem itélnék.
 - Afrikai állat.
 - Ilyen fa is van.
 - Ha visszatefel olvasod, gyermekek írják bele.
 - Ilyen szombat is van.
 - Állóvíz.
 - Fán van.

2. Képrejtvény.

(Beküldte Nyaka Lajos, Vásároszentgárol.)

3. Képrejtvény.

(Beküldte Uzsorás Miklós, Tataházárol.)

4. Számrejtvény.

10. Háziállat.
- 14, 13, 17. Vízimadár.
- 2, 27, 12, 5. Gyümölcs.
- 11, 10, 9, 7, 10. Vízirtó edény.
- 25, 26, 24. Vízben él.
- 19, 15, 9. Temetőben van.
- 25, 18, 9, 12, 22, 28, 29, 6. Kicsi állat, de a prémje drága.
- 18, 3, 8, 30. Az eső csinálja.
- 28, 29, 20, 21, 30, 26. Bözsi idegen nyelven.

4. Mássalhangzó.
1-30. Egy szép dal kezdősora.
(Beküldte Ábrahám Erzsébet, Tengődről.)

5. Szórejtvény.

ródli szalma

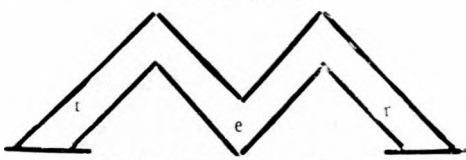
(Beküldte Mikola Vince, Inánérszól.)

6. Betű- és szórejtvény.

b Jókai Mór

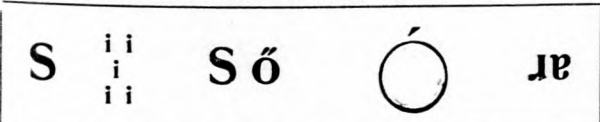
(Beküldte ifj. Varga Imre, Okányból.)

7. Betűrejtvény.

(Beküldte Hajós István, Sümegről.)

8. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Madarász Zsigmond, Nemeskísfaludról.)

9. Képrejtvény.

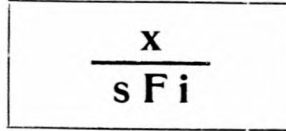
(Beküldte Király Imre, Csókakőről.)

10. Képrejtvény.

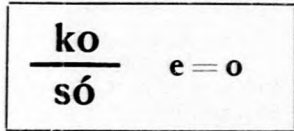
(Beküldte Váci Béla, Nyúlhegyről.)

11. Betűrejtvény.

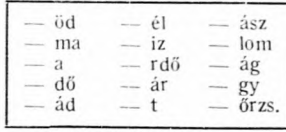
(Beküldte Galler Géza, Budapestről.)

12. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Király Lajos, Sárobgádról.)

13. Pótlórejtvény.

(Beküldte Gürbe Gergely, Jászényszaroból.)

14. Képrejtvény.

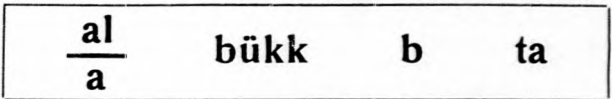
(Beküldte Tomhauser Pál, Tápiósápról.)

15. Szórejtvény.

hajó hajó hajó hajó

(Beküldte Végel János, Mélykútról.)

16. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Nagy Zsigmond, Farádról.)

A rejtvenyek helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, a 21-ik számban közöljük.

A 15-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Leányélet.** 2. Betűrejtvény: **A rejtvenyt hibásan közöltük.** 3. Számrejtvény: **Én vagyok a faiu rossza egyedül.** 4. Képrejtvény: **Hétfő.** 5. Képrejtvény: **Szegény ember szándékát boldog Isten bírja.** 6. Képrejtvény: **Kerek istenfája, szép tizenkét ága.** 7. Képrejtvény: **Házassági öröm.** 8. Betű- és szórejtvény: **A mezei munka erős, de hasznos.** 9. Szórejtvény: **Négyves.** 10. Képrejtvény: **Házunk előtt van egy vadalmafa.** 11. Szórejtvény: **Borua derűl.** 12. Betű- és szórejtvény: **Arzén.** 13. Képrejtvény: **Somogyhárság.** 14. Szórejtvény: **Képrejtvény.** 15. Képrejtvény: **A jó pap is holtig tanul.** 16. Képrejtvény: **Két babonás szép szemednek imádója lettem.** 17. Betűrejtvény: **Kapovár.**

Megjelezték: Sary Lajos, Kocsis János, Kovács Mihály, Farkas Juliska, ifj. Szekeres Pál, Laki Dániel, Almási Pál, Molnár József, Nagy Mihály, Nagy Vilma, Vörös Franciska, ifj. Nagy István, Kovács István, Pecsí Mihály, Pápay Ferenc, Eperjesi András, ifj. Gersics János, Fülöp Endre, Feldmann Gyula, Buzás Sándor, Kocsis István, Vaskó Mariska, ifj. Pekori József, ifj. Vas Péter, ifj. Vas Péterné, Hank Rózsi, Mészáros Istvánné, Janszki Mariska, Kovácsik Ernő, Király Imre, Weber Menyhért, Skinta Ferenc, Kalmár Mária, Turányik László, Kar István, id. Hölzinger József, Gertner József, Rippl Mihály, Báló Mihály, Csete József, Gróf József, Hadarics Ferenc, Kisszepe Dankó Ilonka, Luzsi János, Obert Károly, Kántor Piroška, ifj. Batiz Kálmán, Kovács Sárika, Polgár Dezős, Petre Erzs, Szalai Illés, Rusvay József, ifj. Bodnár János, László Ferenc, Sajgó Ferenc, Janota Lajosné, Tarnóczy János, Bem Ferenc, Borbás István, Kiss Péter, Huszár József, Peták Vilmos, Varga Ilés, Megyesi József, Velencei Mária, Zsembery Miksané, ifj. Börcsök Sándor, Koska Lajos, Végel János, Sztraka Ferenc, Huszár István, Trabach Mihály, ifj. Csontos György, ifj. Muzsi János, Berencz József, Túrós István, Kiss András, Perce Rókus, Ley Béla, Biró István, ifj. Kiss Domonkos Pál, Császár Ignác, Kovács Ferenc, Pikó István, Mikó Gyula, Bogár István, Simon Viktor, Payper Lajos, id. Hajas Dávid, Olajos Iréne, ifj. Fodor György, Kőszegi Margitka, Szeberin Lajos, ifj. Molnár István, Varga Imre.

Jutalomkönyvet nyertek: **Luzsi János (Tiszasüly), Kisszepe Dankó Ilonka (Budapest), Simon Viktor (Sármellék), ifj. Kiss Domonkos Pál (Pereked), Király Imre (Csókakő).**

A 16-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

A VERES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(4. közlemény.)

— Az ördög vigye el őket!

— Ma jöttem Pityerből — folytatta Nikolaj — alig tudtam megszökni egy kopó elől. A gyalázatos nyomon követtem, már azt hitte, hogy meg is fog, amikor...

— Elvesztétek?

— El, a lelkét...

— Elintézték?

— Alaposan. Becsáltam egy elhagyott házba s ott a tulajdon ujjaimmal szorítottam beléje a levegőt. Meg sem mukkant.

— Derék fiú vagy, testvér — dörmögte elismerően a másik. De nem ismerem a hangodat. Most vagy először köztünk?

— Most, Pityerből küldtek ki.

— Persze, persze... Most már alaposan kell dolgozni...

Azután más hangon megkérdezte:

— Ismered-e az utat?

— Aligha találom meg. Legfeljebb nekimegyek, az orrommal valamelyik buta falnak. Az pedig nem épen kívánatos bélyeget nyomna rám... Jó lenne, ha útbaigazítanál...

— Én nem hagyhatom el a helyemet. De megmondom, hogyan jutsz el a testvérekhez. Innen, ahol most állsz, eredj vagy tíz lépést tovább, akkor azután fordulj jobbra. A fal mentén mindenütt kitépogathatód, hol s merre kanyarodik a folyosó. Azután, ha elérteztél egy lépcsőhöz — vigyázz, hogy ki ne törd a nyakad! — eredj le rajta. Ott már meglátod a lámpafényt. No eredj!

— Oroszország és a szabadság! — tette még utána a forradalmárok jelszavát.

Nikolaj arca eltorzult a sötétben.

— Oroszország gyilkosai lennétek, kutyák! — mormolta hangtalanul, de azért ő is rámondta az igét:

— Oroszország és a szabadság!

Megindult a nedves, penészes fal mellett. Egyre azon töprengött, hogyan jut ki ebből a labirintusból, ha valami baj történik... Ha felfedezik, hogy a cár tisztje lopódzott be ide?

— Eh, — húzta félre az ajkát — eddig sikerült a dolog, talán ezután is szerencsém lesz.

Őszintén szólva, most már nem sok értelme lett volna a visszafordulásnak. Nikolaj Kutuzoff tudta, hogy a visszatérés nehezebb lesz, mint a bejövétel. De bízott szerencséjében. Hitt az igaz ügy diadalában.

A folyosó jobb felé kanyarodott s a fiatal hadnagy követte a hajlást. Nemsokára elérkezett a lépcsőikig. Megszámálta: huszonhét lépcsőfokot járt meg, amíg a végére ért. Ekkor már szemébe villant a fény. Egy ajtó hasadékaiban keresztül szűrődött feléje s az ajtó mögül elfojtott szuttogásokat is hallott.

— Ott vannak!

Ebben a pillanatban szerette volna, ha a bibliai Sámson ereje feszülne izmaiban. Megrázná a falakat, hogy összemomolják az egész épület, hogy benne vesszen mindenki, aki a cárt bántani akarja. De nem volt Sámson, csak egy fiatal tiszt volt...

Tiszti sapkáját a zsebébe gyúrta s köpenyét állig begombolta. Azután belépte a rozoga ajtót.

Egy pillanatra szinte megvakította a fény, pedig az alacsony terem mennyezetéről csupán egyetlen olajlámpa csúszgott alá, az volt az egyetlen fény s azt is fátyolossá tette a sűrű füstfelhő, amely a teremben úszott. De a sötétben megtett hosszú út után mégis hirtelen volt ez a világosságba toppanás, úgy, hogy Nikolaj Kutuzoff kénytelen volt behúyni a szemét.

Pár pillanatig tartott ez s amikor körülnézett és szeme megszokta a fényt, mintegy harminc embert látott maga előtt. Csaknem valamennyi füstölt, torkot kaparó, szemet könnyeztető, fojtó, mérges füstöt fujva ki a penészszagú levegőbe. Leírhatatlanul vegyes társaság volt ez! Bő muzikruhába öltözött szakállas férfiak, diákformájú ifjak, hosszúsörényű, művészfejú legénykéek kavargtak a füstben, itt is, ott is kisebb csoportokat alkotva. Halkan beszélgettek, de valamennyiüknek az arcáról vad elszántság rítt le. A szemükben a bűn sunyi fénye lobogott. Egyenesen visszataszító képük volt, még a legszelídebb arcot is valamilyen alattomos gyűlölet torzította el.

A fiatal hadnagnak minden erejét össze kellett szednie, hogy nyugodtan állja a feléje irányuló tekinteteket. Jó volt a füst, mert így legalább megdörzsölhette a szemét. Ez a mozdulat természetes volt, nem árult el semmiféle izgatottságot s így nem is kelthetett gyanút.

Nikolaj észrevette, hogy a terem tulsó végében nagyobb csoport vesz körül egy embert. A teremben elszórtan szuttogó kisebb csoportok is lassankint mind arra mentek s látszott, hogy valamennyien nagy áhítattal és tisztelettel figyelnek valakire, akit azonban a fiatal hadnagy nem tudott felfedezni.

Egyszerre szétvált a nagy csoport s Nikolaj egy erőteljes, parancsoló hangot hallott:

— Testvéreim, foglaljátok el helyeteket...

Nagy mozgás keletkezett. Mindenki a fal mellé állott s minden szem a terem közepén magánosan álló emberre tapadt.

Most már jól látta Nikolaj is, ki az az ember. Nagyon dobbant a szíve.

— Vladislav...

Vladislav Daskevics volt, az egykori barát. Megismerte s csaknem felkiáltott izgalomban.

Ugyanebben a pillanatban Vladislav szeme rátévedt az ajtó előtt álló, feketeköpenyes alakra.

— Uj testvérünk van? — kérdezte s bosszúsán tette utána. — Miért nem hoztátok elém?

Megindult feléje.

Nikolajnak a torkában dobogott a szíve. Érezte, hogy most nagyon erősnek kell lennie, ha nem akarja, hogy minden megsemmisüljön.

Felkapta a fejét s belenézett a feléje közeledő arcába.

Vladislav Daskevics már csak három lépésnyire volt tőle, amikor hirtelen megtorpant. Fejét előrenyújtotta s hangtalanul, nyitott szájjal rámeredt Nikolaj Kutuzoffra.

Megismerte a régi barátot...

Sorsdöntő pillanatok voltak ezek. Nikolaj hallani vélte a végzet szárnycsattogását a gomolygó, sűrű füstben. A feje zúgott, egész testében pattanásig feszültek az izmok s idegek... Várta, várta, mi következik...

Vladislav Daskevics hosszú ideig mozdulatlanul állott a cár hadnagya előtt, de Nikolaj tudta, hogy most a lelke mélyében olvas. Nem lehetett titkolózni ez előtt a hideg és mély szempár előtt. Kiegyenesedett hát. Ismét a cár tisztje volt.

És ekkor Daskevics is megmozdult. Még egy lépést tett előre, azután fojtott hangon így szólt Nikolajhoz:

— Kövess! Beszélni akarok veled!

Majd a többiekhez fordult s mintegy magyarázólag ezt mondta:

— Testvéreim, egy új testvér érkezett és mielőtt közéték vezetném, beszédem van vele. Várjatok hát ránk türelemmel.

Intett Nikolajnak s megindult. A hadnagy követte. Semmire sem gondolt, csak szédülést érzett... (Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 25-én.)

Gabonatözsde. Készrupiac: 75 kg.-os tiszavidéki búza 33-10—33-30, felsőtiszai 33—33-20, fehérmegei 32-50—32-70, pestvidéki és bácskai 32-40—32-70, egyéb dunántúli 32-30—32-50, 76-os tiszavidéki 33-60—33-80, felsőtiszai 33-50—33-70, fehérmegei 32-80—33-10, pestvidéki és bácskai 32-80—33, egyéb dunántúli 32-70—32-90, 77-es tiszavidéki 34—34-20, felsőtiszai 33-90—34-10, fehérmegei 33-30—33-60, pestvidéki és bácskai 33-30—33-50, egyéb dunántúli 33-10—33-40, 78-as tiszavidéki 34-30—34-50, felsőtiszai 34-20—34-40, fehérmegei 33-30—34, pestvidéki és bácskai 33-70—33-90, egyéb dunántúli 33-60—33-80, rozs, pestvidéki 28-40—28-60, egyéb 28-20—28-40, búzakorpa 18-60—18-80, takarmányárpa elsőrendű 23-30—24, másodrendű 22-80—23-20, sörárpa, felsőmagyarországi 26—27, egyéb 25—26, zab elsőrendű 22-40—22-80, másodrendű 22-20—22-60, tengeri 20-40—20-60 pengő métermázsánként. — **Határőrpiac:** Magyar búza májusra 33, októberre 29, rozs májusra 28-70, októberre 22-60 pengő métermázsánként.

Liszt. Kicsinyben a nyílt piacokon: Búzadara 60—64, duplanullás finom tisztaliszt 56—60, nullás 56—60, kettes főzöliszt 53—58, négyes kenyérliszt 53—56, hatos 42—48, nullás rozsliszt 44—46 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. A székesfővárosi vásárgazgatóság hivatalos jelentése: Réti széna, elsőrendű 6 880—9-20, másodrendű 6 790—8, harmadrendű csomogolásra 4-80—6-80, muharzena 10—10-80, zabosbüköny-széna 8-50, alomszalma elsőrendű 4-80—5-20, másodrendű 4-25—4-25, zsúpszalma másodrendű 5-60 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersáruért, 100 kilogrammonként, minőség szerint: Csillagfürt 21-60—22-40, cukorcirók 30-40—32, köles, fehér 28—31, köles, piros 18-50—20-50, köles, szürke 18—19, mustár 72—76, muhar 36-90—38, tatárka 25-60—28, takarmánytökmag 144—160 pengő.

Vágómarhavásár. Bika magyar elsőrendű 0-96, másodrendű 0-80—0-86, tarka elsőrendű 0-84—0-98, kivételesen 1-10, másodrendű 0-68—0-80, harmadrendű 0-56—0-66, ökör magyar elsőrendű 0-98—1-10, másodrendű 0-80—0-96, tarka elsőrendű 1—1-12, másodrendű 0-80—0-96, harmadrendű 0-56—0-76, tehén magyar elsőrendű 0-90—1-04, másodrendű 0-78—0-88, harmadrendű 0-64—0-76, tarka elsőrendű —, bivaly magyar 0-40—0-72, növendékmarha 0-52—0-84, kicsontoznivaló 0-34—0-50, rúgott borjú 0-84—0-96 pengő kg-ként elsőlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjú: belföldi szopós: elsőrendű 1-28—1-36, kivételesen 1-40, másodrendű 1-12—1-24 pengő kg-ként elsőlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök, fehér 1—1-08, elsőrendű belföldi jármosökrök, tarka 0-96—1, 1½ éves üszök 0-96—1-12, 1½ éves tinók 0-96—1-04, friss fejős tehén 1-08—1-24 pengő kilogrammonként elsőlyban.

Sertésvásár. Zsírsertés öreg elsőrendű 1-68—1-70, másodrendű 1-52—1-56, fiatal nehéz 1-80—1-84, másodrendű —, közepes 1-76—1-80, könnyű 1-36—1-48, közepes 1-66—1-70, angol hússertés 1-60—1-80, süldő 1-72 pengő kg-ként elsőlyban. — **Vágott sertépiac. Szalonlans felsértés 2—2-52, sózott szalonlona 1-84, lehúzott hús 2-08—2-24, zsír 2-08 pengő kilogrammonként.**

Húsvásár. Marhahús (nagyban): elsőrendű egészben 1-68—2-21, hátulja 1-88—2-28, eleje 1-54—1-92, másodrendű egészben 1-30—1-44, hátulja 1-54—1-84, eleje 0-92—1-16, csontoznivaló 1-44, juh öltött nyüzött 2—2-32, zsiger 0-48—0-74, faggyú 0-40—0-80, csont 0-24—0-96, marhahéj 1-20—2-40, orr és köröm 0-24—0-48, láb négy darab 2—4, pacal egészben 0-36—0-72, kg-ként 0-05—0-10, marhahéj 3—6, borjúfodor egészben 0-64, kg-ként 0-16, juhbél 0-32—0-40, marhavér 0-18 pengő kg-ként. — **Sertéshús** (kicsinyben a piacokon). Friss karaj 3-20—4, comb, tarja, lapocka 2-88—3-36, oldalas 2-24—3, füstölt karaj 3-20—4-48, comb, lapocka, tarja 2-80—4-40, oldalas 2-40—3-84, sonka hátsó 3-20—3-60, mellsó 2-80—3-20, elsőrendű füstöltkolbász 3-20—4, másodrendű 1-60—3-20, elsőrendű disznósajt 2-40—4, olvasztani való szalonlona 2-16—2-40, füstölt szalonlona 2-40—2-80, paprikás 2-40—2-80, hárj 2-40—2-88, zsiros tepertő 2—2-80, sertszír 2-24—2-60 pengő kilogrammonként. — **Juhhús** (a nyílt piacokon): juh-comb 1-60—2-40, gerinc, lapocka 1-28—1-92, pórköltnek való 0-80—1-44, bárányhús hátulja 1-92—3-20, eleje 1-44—2-40 pengő kilogrammonként.

Gyapjú. A vevők 2-72—2-80 pengőt kínálnak kilogrammonként.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacok marhabőr 1-28—1-44, borjúbőr lábbal 2-24—2-32 pengő kg-ként a budapesti vágóhídon átvéve.

Szárzövelék és szárzészta. A nyílt piacokon: lencse 0-70—1-12, borsó hántolt, egész 0-72—1-44, feles 0-80—1-44, bab, aprószemű fehér 0-24—0-40, nagyszemű 0-24—0-48, színes 0-28—0-48, árpakása finom 0-80—1-12, durva 0-56—0-80, köleskása 0-48—0-56, tojásos tarhonya 1-28—1-76, tojásos levestészta 1-44—3-20 pengő kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: elsőrendű nemesfajta alma 1-40—2-20, közönséges válogatott 0-96—1-20, kevert 0-60—0-96, másodrendű hazai aszaltszilva 0-80—1, szilva 1-28—1-92, nagy papírhéjú dió 1-76—2, keményhéjú elsőrendű 1-44—1-76, másodrendű 1-12—1-40 pengő kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Elsőrendű sárgarépa kilogrammjá 0-32—0-40, elsőrendű petrezselyem 0-40—0-64, elsőrendű zeller 0-48—0-64, kalarábé újdonság darabja 0-70, úszifajta kalarábé kilogrammjá 0-16—0-40, kevert zöldség 0-28—0-48, kapor csomója 6—8 fillér, metélőhagyma csomója 6—10 fillér, póréhagyma kilogrammjá 0-28—0-40, makói vöröshagyma 0-44—0-54, fokhagyma 1-12—1-44, dughagyma 2—3, elsőrendű cékla 0-24—0-32, savanyított káposzta 0-20—0-28, másodrendű kelkáposzta 0-20—0-40, kelbimbó 2-08—2-40, elsőrendű vöröskáposzta 0-32, elsőrendű fejesalata darabja 0-20—0-60, galambbegyalata kilogrammjá 1-20—2, torna, magy, edes 1-20—1-76, kicsi, érős 0-80—1-28, burgonya, rózsa 0-22—0-28, élla 0-16—0-24, fehér 0-13—0-20, Woltmann 0-12—0-20, kifli 0-56—0-80, máltai 0-60—0-96, championgomba 4—6-40, chetó kucsamagca 2-50—4, szárított gomba 16—32, elsőrendű feketeterék 0-24—0-32, hónaposretek csomója 0-12—0-80, ugorka új, kilogrammjá 8, zöldborsó hüvelyben 0-80—1-28, kifejtve 2-50—4-20, spárga, vastagszállú 1-60—2-50, középszerű 1—2, vékony 0-60—1, sóska 0-60—1, spenót, tisztított 0-20—0-56, gyökeres 0-10—0-30 pengő.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika, füzérenként 7-20—8-80, edénemes paprika kilogrammonként 3-32—3-52, felédes paprika kg-ként 2-80—3-04, elsőrendű paprika kg-ként 1-92—2-32, másodrendű paprika kg-ként 0-64—1-12, harmadrendű paprika kg-ként 0-24—0-48 pengő. Termelői árak **Kalocsán:** Edénemes paprika kg-ként 2-96—3-04, rózsapaprika kg-ként 2-08—2-24, másodrendű paprika kg-ként 1-44—1-68, harmadrendű paprika kg-ként 0-72—0-80, csövespaprika kg-ként 1-20—1-60 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és szappan. A nyílt piacokon: hazai köménymag 1-60—2-40, majoránna 6-40—8, boróka fenyőmag 0-96—1-60, kék mák 1-92—2-24, pergettett méz 2-24—2-72, zsin háziszappan 1-36—1-60, közönséges 0-96—1-28 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: teljes tej literje 38—42 fillér, lefölözött tej 12—16 fillér; tejfel literje 3-20—4, tejfel 1-76—2-40 pengő; tömbvaj kilogrammjá 6-80—7-20, dánvaj 7-60—8, főzővaj 4-80—6, szedett vaj 4-80—6, juhvaj 5-40—6, tehéntúró 1-12—1-28, sovány 0-80—1-12, juhtúró 3—3-60, kevertúró 2—3-60, juhsajt 3—3-20, hazai emmentáli 5-60—6-40, hazai trappista 3-20—4-40 pengő.

Halpiac. Élő halak (a nyílt piacokon): Nagy harcsa 5-60—6-40, kicsi 4-80—5-20, kicsi csuka 1-60—2-40, nagy ponty 2-40—2-88, kicsi 1-80—2-40, kárász 1-60, compó 2—2-56, angol kevert hal 0-80—1 pengő; folyami rák nagy, darabja 30—40, kicsi 20—24 fillér.

Baromfi. Élő állatok (a nyílt piacokon): Tyúk darabja 3-20—5, rántalivaló csirke 1-40—3-50, sütnivaló 2-80—3-60, hizott liba kilogrammjá 2-42—2-56, hizott pulyka darabja 12, kilogrammjá 2-42—2-56, gyöngytyúk darabja 3-60—4 pengő. — **Leölt állatok kilogrammonként:** Tyúk 2-56—3-20, sütnivaló csirke 2-80—3-40, hizott ruca 2-80—3-40, hizott liba 2-80—3-40, hizott pulyka 3—3-20, libamáj nagy 7-20—10, kicsi 4—6-40, ludapörlek 1-60—2-40, lúdszír olvasztva 2-80—3-80, vegyes 3—4 pengő. — **Tojás:** Friss teatojás 9—11, főtőjás 8—9 fillér darabonként.

Bor. Cegléden eladtak 90 hl 12 fokok bort 92 fillérről és 50 hl 11 fokost 88 fillérről. **Szentmártonkán** egy kisebb 60 hl-es tétel 9½ malligandos bort korcsmárosoknak részletekben 88 fillérről. **Bácsalmáson** 200 hl 11 fokost 82 fillérről és 50 hl 13 fokost 98 fillérről. **Kunbaján** 1000 hl zöldfehér 12-4 fokost 84 fillérről. **Ujfehértón** az ünnepekre kicsinyben 1-12 pengőért mérék ki bort. **Nyiregyháza**n 50 hl 11 fokos bort 0-84 pengőért, 80 hl 13 fokost 1-04 pengőért adtak el. **Csongrádon** 10—11 fokos borokat 80—88 filléres árbán vásárolnak. **Ecséden** 80 hl 1½ fokost 80 fillérről, míg több kisebb 1—2 hl-es tétel 90—100 fillérről adtak el. **Villányban** 70 hl 11 fokost 1 pengőért, 75 hl 12 fokost 1-20 pengőért. **Révfülyön** 1 pengőn alól még a gyengébb, 10 fokos borokat sem adják.

Pálinka. Törköly az áru minősége és mennyisége szerint, valamint a fuvar és átvételi költség tekintetbevétele mellett 4-88—4-96, seprő 4-80, szilva 5-28, **borpiac** 8-80—9-20 pengő, forgalmi adó nélkül a föződben.

Idegen pénznemek legmagasabb ára április hó 25-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** angol font 27-81 (27-97) pengő; dollár 5-72 (5-74) pengő; hollandi forint 2-29 (2-30) pengő; német márka 1-35 (1-36) pengő; svájci frank 1-10 (1-11) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** cseh korona 16-93 (17-01) fillér; szerb dinár 10-03 (10-09) fillér; francia frank 22-60 (22-90) fillér; lengyel zloty 63-50 (65) fillér; román lei 3-61 (3-76) fillér; olasz lira 30-80 (31-35) fillér; osztrák schilling 80-47 (80-82) fillér. **Arany- és ezüstpénzek:** húszkoronás arany 22-80 (23-04) pengő; ezüst koronás 36—38 fillér, régi ezüst forintos 1—1-10 pengő; ezüst öt-koronás 1-70—2-10 pengő.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**
Főmunkatárs: **Meskó Zoltán.** Társszerkesztő: **Vasadi Balogh György.**
Felelős kiadó: **Bak Imre.**

**LOKOMOBIL-, FECSEKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTOSZEKRÉNYEK,
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszerűségi cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

MODERN BUTOR-SZALON

Állandó nagy kiállítás
ÜLLŐI-ÚT 14.

Hitelképes egyéneknek fizetési kedvezmény.

Pathány-, egérintő
„RATINOL“

Biztos hatású irtószér,
gyökeresen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan.
Napi árban utánvétellel szállítja:

RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST,
VII., Murányi-utca 36. szám.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bizóság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszéki leg. bejegyzett cég

**RUHÁZATI
SZÜKSÉGLETÉT**

legelőnyösebben a

»HANGYA«

vidéki szövetkezetekben
szerezhető be!

★

Tartalékpenzék legelőnyösebben mint
árucél v. központnál
folyószámla- betétek a HANGYA gyümölcsöz-
tethető!

A „Baromfítomó készülék“-kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs
felfűzés, derékfájás és kéziszékes.
Olcsó! Ha egy libát ment meg
a fulladástól, az ára megtérül.
Kérjen árjegyzéket. — Cím:
KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.

A világot 30 év óta **THE CHAMPION**
uraló eredeti angol

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők,
Budapest, József-körút 41. Ingyen küldi új
700 képes árjegyzékét.

kerékpárokat mé-
lyen leszállítva havi
20—30 P részletre,
kerékpár alkatrésze-
ket, lámpa, láncc,
pedálokat a g y b a n i
gyári áron szállítunk.

Külös gumi 6.80 P,
belső gumi 2.10 P-től

**Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálóekék, fűkaszalók,**

marokrakó és kévekötdőaratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecsavágók, répvágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Lysiform

a baromfíteltek ellen

★
Kérje még ma!

«A fertőtlenítés a gazdaságban» című
nagyon tanulságos füzetünket, melyet a
«Vasárnap» minden olvasójának

**Dr. KELETI és MURÁNYI
VEGYZÉSETI GYÁR R-T., UJPEST**
díjmentesen megküld.

**Permetezőgépek,
bortömlők,
borszivattyúk,**

borsajtók, valamint az összes
szőlő- és pincegazdasági gépek
legjutányosabban kaphatók:

Nagy Ignác, Budapest,
VII., Károly-körút 9. Telefon: J. 115—15.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőröböl készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőröböl, továbbá munkásbakkancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhető be a

„HANGYA“ ruházati és díszműáruosztályánál.

SCHLICK-NICHOLSON

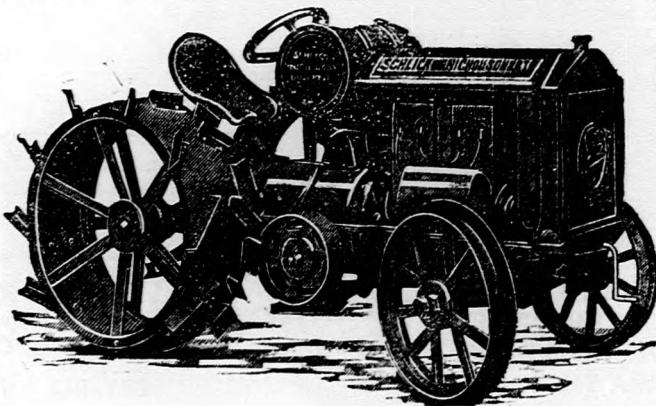
Gép-, Vagon- és Hajógyár R-T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám.

Levélcím: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém,
Nagykanizsa, Kaposvár,
Pécs, Szolnok, Debrecen,
Békéscsaba.

**SCHLICK-
HANOMAG
TRACTOR**

Tartós, mert elsőrendű
anyag.
Olcsó, mert 105.000.000 K.
Acélkeretes, golyóscsap-
ágyas cséplőgépek.
„Ásványi“ szab. tengeri-
szártépb.

Városi mintaraktár: VI.,
Vilmos császár-út 63.
Fiókok: Szombathely (volt
Magyar Motor- és Gépgyár),
Eger, Káptalan-u. 8., Sze-
ged, Kölcsey-u. 11.

**SCHLICK-
HANOMAG
TRACTOR**

Könnyű, mert 1500 kilo-
gramm.
Erős, mert 30 HP.
Szánt naponta 10 holdat,
hajt, vontat.

Vetőgépek.